Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه

|||||||||||||||||||||||||||||||||

د کتاب نوم : انساني سرکس

لیکوال : محمود نظري

کمپوز : خپله لیکوال

چاپ شمیر :۱۰۰۰

خپرندوی...... :

چاپ نیټه...... :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خنداوې او دا ژړاوې

ځينې کره کتونکي پر دې چې ګونديې له جلا هيوادۍ سره زموږ ادبي زيږندويۍ ورو ورو له خپلې شا ته پرې ايښې ټولنې سره واټن پيدا کوي او پردۍ کېږي ځکه زيږندويانو يې اړوند چاپيريال او تشيال(فضا) له لاسه ورکړي او له بلې خوا يې ځنګه چې د اړونديې نوي ټولنې هغه هم لا پوره نه دي را خپل کړي، نو د کوم نوي رنګ و خوند هيله تري هم نه شي کېدای خو خبره داسې نه ده ، هغو چې تر جلا هيوادۍ له مخه د ليکوالي ازمېښتونه او بيا نوښتونه تر سره کړی ، يا په بله وينا د هماغې خپلې ټولنې د ژوند و ژواک تر سيوري لاندې يې پنځونې کړې او د زړه او ذهن مراندې يې ورسره لاهماغسې ټينګې او ترينګې پاتې دي، نو هرومرو يې نوې هستونې هم له خپل ټولنيز چاپيريال او تشياله اوبه څښي او کوم هنري يا تخنيکي ادلون بدلون پکې هم سترګې غړوي د پرديوالي زيږنده نه ، بلکې د پرمختيايي يون ځلندويي يې کوي، هغه هم په کوربه هيواد و کې څه نا څه د څو کلن هوسا او بسيا ژوند و ژواک او پرمختلي اکر بکر له برکته . که څه هم په سيده ډول يې لا له ادبي او فرهنګي پر مختګونو څخه پوره اغېزمن او برخمن شوي نه دي.

هو ، هغه کوږت تنکي کهول چې يا به کمکي منګ کې له خپلو اړونداو سره را کډوال شوي او يا هم راوروسته نړۍ ته راغلي او د مور او پلار يا بل خواخوږي په روزنه او هڅونه يې ليکوالۍ ته ملا تړلې، اړينه نه ده چې د خپل پلرني او مورني ټاټوبي ټولنيز اوفرهنګي تشيال را خپل کړاي شي او په دې ډول يې د هغو کره کتونکيو ورمند(قضاوت) رښتيا نه موندلاي شي.

زموږافغاني او بيا پښتني ټولنې له وروستيو دوه � دوه نيمو انقلابي، جهادي اړ دوړ سره له څو پېړيزو درنو خويونو څخه دومره سخت بوږن خوړلي چې نوريې د تل لپاره خوب له سترګو تښتېدلي او د يوه بېساري خوځون او اوښتون ځپاند ا باسين پر مخه اخېستي، تر دې چې نه يوازې پخواني ليکوال او فرهنګيالان يې زيات هڅانده او بهانده کړی ، بلکې ډير کم زده کړي او يا د بېلا بېلو ځانګو والا يې هم ليکوالۍ او ان شعرو شاعرۍ ته راهڅولې او د جلا وطنۍ په لومړۍ لسيزه کې يې ډير څه پر خپل فرهنګ او ادب پېرزو کړي چې که څه هم له تخنيکي هنري پلوه ډيرې په ټيټه کچه راځي، خو له ژب- انديز پلوه يې د خپلې جنګ و جهل وجنايت ځپلې ټولنې د دردونو او کړاوونو پوره انځور ګري کړې او ورو ورو يې ژبه ښکلاييزه جوله هم يوه بشپړتيا يې بهير ته راګډيږي.

محمود نظري له هماغو لومړيو ليکوالو او بيا ځوان طنز کښونکيو څخه دي چې لږ تر لږه يې د دغه په زړه پوري ادبي څېل دوه ټولګه له جلا هېوادۍ له مخه په خپل ټاټوبي کې راهستولې او دا دی د دريمې دې ډيرۍ برخه يې په جلا وطنې کې مينه والو ته وړاندې کېږي، که ارواښاد منان ملګري او کاتب پاځون چې په تيره لسيزه کې يې پر له پسې څو طنزيه ټولګې به پېښور کې وکښلې او خپرې کړې که پښتونخوا بهر ونه شميرونو په لوديځ مېشتو پښتو طنز ليکونکيو کې محمود نظري تر ميرزاعلم حميدي او خپل ورور واحد نظري را وروسته دريم پښتون دي چې د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلا وطن پښتو ادب د دغه نومېرلي ځيل يوه په زړه پوري او نوښتگرانه ټولگه را بشپړوي او چا پ ته يې سپاري.
هسې خو نن سبا هر ادبي ځيل که داستان دی ، یا شعر ، نندارمه(ډرامه) ده یا فېلمنامه.... پر خپل خپل وار زموږ د وران ويجاړ هيواد او کړېدلي او کړولي ولس د تېرو خونړيو لسيزو په تيره د وروستۍ دې يوه ځلانده هېنداره ده چې د یوې ناسپېڅلې(کمونیستي، اخوان، ستمي) ټلوالې په منځته راتگ سره پکې د حجاج قطيبه ،چنگيز، هلاکو،گوډ تيمور، بابر، الغ بېگ،اورنگ و فرنگ دېپريو ناورينونه راغبرگ شول او لاتر اوسه يې پايله او پايځوړ پاي ټکي نه دي موندلي.

زموږ ځوان طنز کښونکي په خپلو دغو پنځونوکې هڅه کړې، هغه گرد ناورينونه، ناتارونه ، بدي ورځې او بدمرغي د هماغو لوبغاړو يو کړه را انځور کړی چې د ميلونونو رېړيدلو او کړيدلو رښتيني ښکارندويې او استازيدوني کوي هغه هم د ټوکو او ټکالو يا په بله وينا ترخو ملنډو او خنداوو، موسکاوو د زړه راکښو نکو وييونو. گړنو. نغوتو،غړونو او زهرژلو پېښو او تېښو په ژبه يې له دې چې لوستونکي او اوريدونکي يې وار له واره رانغښتو تروو ترخو ته ځير شي ،لومړی يې بې والکه پر موسکا او خندا راولي او بيا وروسته وروسته يې هغه موسکا او خندا پر ژړا او خواخوږي ور بدلوي. دا د طنزوهغه کوډگري او جادوگري ده چې نور ادبي ځيلونه يې په ټول ښکلا ييز، نندارېزاو سندريز پرداز او راکښون سره سيالي نه شي کولای.

د محمود نظري ټول (۴۲) طنزونه يا په بله وينا طنزويه کيسې او افسانې په دواړو اړوندو تخنيکي ارونو پوره سمبالې دي او د خندا او موسکا توکي يې پکي بيا دومره راځاي کړي لکه څومره چې د انتقاداو گوتنيوي زهر پکې اخښلي راخښلي دي . په دي لړ کې ژونی(حيواني) افساني

بيا په ځانگړي ډول ډيري زړه راکښونکې او نوښتگرانه دي.

هسې خو ښله هغې په پښتو نومهالي کيسه يې ادب کې د داسي افسانو څرک ډير لږ لگول کيږي او بيا د داسي طنزيه افسانو څرک چې تر بل هرې ادبي زيږندې او او ځيل زموږد وروسته پاتې ټولنې پرونيو او ننيو بد مرغيو ته په خورا اغېزمنه ټوگه گوته نيسي او را بر بنډوي يې .

لومړی بيگه يې چې (انساني سرکس)نومېږي او د ټولگې په پيل کې يې راوړې،له هره پلوه له خپل تشيال وچاپيرياله تومنه اخلي او لوبغاړي يې هم د خپلې ټولنې له بيلابيلو څېښلواو ځېښناکگر پاړکو او پوړونو څخه را امرلي دي که يې څه هم په ښکار ه د ژويو او ځناوروڅرمنې او يا ځيرې(ماسکونه) وراغوستي او له همدې کبله يې هم (انساني سرکس) نوم ورغوره کړي دی. دويمه(کشتی کج) افسانه يې له لنډون او کوټلتيا سره سره دومره په زړه پورې او خندوونکې ده چې ښايې زموږ په ټول طنزيه ادب کې بېساري وي.

ليکوال هرومرو د دغه طنز سو ژه د دې ځاي له تلويزوني خپرونو اخيستي خو تر انگريزي ټولني يې له خپلې هغې سره ډيره ښه اړخ لگوي او خپل لوستونکي او اورېدونکي په ناآگاهانه ډول هغې خوا ته ورڅکوي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(دا بي بي سي لندن دي !)د ښاغلي نظري يوه بله نوښتګرانه ژونۍ افسانه ده چې منځوال لوبغاړي يې چونګښه ، مار او نولی (موش خرما) دي چې کټ مټ د افغاني ټولنې انحورګري او ښکارندويي کوي او بيا دا چې څنګه يې چوپه خوله ډيري د يوه يوازيني زورواک څخه وړاندې سره يوخوله او يو لاس کيږي را پرځوي يې او زور او ظلم ته يې د تل لپاره د پای ټکی ږدي.

په دې لړ کې ټولواکمنې(امپراتوري) نومې افسانه بيا پر يو سرچپه پايله پای ته رسي او هغه هم د يوه سپرلم(روبا) په بېخرته چل ول او چاپلوسۍ د شرمښ واکمني نوره هم پراختيا مومي او ټولواکمنۍ ته رسېږي.

نوري لنډې لنډې ژونې افسانې يې بيا څه نا څه پېلامي (سمبوليک) رنګ لري او په دې ټوګه د هرې هغې ټولنې له تشيال سره اړخ لګولای شي چې له افغاني ټولنې سره د ډيرو اړخونو له پلوه ورتوالي لري.

د ځوان نظري د قلم له تيرې او غوځنده ژبې څخه د ټولنيزو او سياسي نا خوالو هيڅ لوبغاړي نه دی پاتې نه يې پر هيواد مشر اړي کړې، نه پر وزير.ښاروال او نورو جګپوړو چارواکوکارمندانو او پوليسو، هم يې دجهادي مشر سابه پر مالګه کړي او هم يې د اړوندو ټوپکيانو،د ناوړو ولسي دودونو او انساني ضد ناخوالوچاروال يې هم تر سياسي هغو کم شرمولي نه دي او کله چې له کندهاره د کراچې خوا ته کډوال کيږي.په خورا نوښتګرانه توګه د خپلو انتقادي او رسواګرو ظنزونو له افغاني لوبغاړو سره پاکستاني هغه هم رانِغاړي لکه واخلې په (د ځغاستي ملي سيالۍ)،(خوش خدمتي) او داسي نورو کې خو دغلته يې له کښلو بېلګو څخه (وړاندوينه) له هغه په زړه پوري او ډير خندونکو کوشنيو طنزونو څخه ګڼل کيږي چې په نړيواله کچه پکي د کوربه هيواد د سرکاري اډانې کرغېړنترين استازي (پوليس) د اتلوالۍ تر پوړۍ رسوي او د اړوند مدال جوګه کوي يې (د ځغاستې په ملي سيالۍ) کې يې بيا همدغه ساتنديه ځواک(!) د اتلولۍ په درېيم دريځ کې راوستې چې پوره دليل يې هم ورسره و ړاندې کړي دي.

له داستاني پلوه هم د نظري پوره هڅه کړې لکه له تلوسو،ترينګلتياوو يا غوټو اچولو څخه تر وسې وسې کار اخېستنه او تر ستونځ (اوج) يې رسونه، بيرته پرانېستنه او يو نابېره او زړه راکښونکې پايلې ته يې ور سيخونه چې په دې لړ کې يې ډيرې ښايسته بيلګې نېښ لکۍ وزمه پايلې راخپلوي له متني کچې له پلوه يې هر ګوره ډير طنزونه د لنډ داستان ځانګړتيا نه را پوره کوي بلکې د ادبي ټوټو غوندې له مخ نيم زيات تېري نه کوي چې داستانکي

نوم بيا هم ورکولاي شو(Short-short story)

او يوه نيمه بېلګه يې چې د ټوکو بڼه لري ، په يوه دوو پراګرافو کې را کوټلي شوي دي ، که څه هم نن سبا د عادي لنډ داستان دوديزه کچه هم تر پنځو زرو وييونو څو برابره لويه شوې او را کوشنۍ شوې ده او څه پکې ډير پاموړ ګرځېدلي و هغه پر له پسې ترنيګلتيا او ځنډ وخنډ يا تلوسه او پيغام ښندې او ورسره ورسره راکښونکې پايله ده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سکالوو(سوژو) له پلوه هم د ښاغلي لیکوال نوښتګرانه ځانګړتیاوي او بیا هغو ته طنزو خندا ژبه ورکول د ده د لوړ استعداد او ورتیا ښکارندویي کوي اوله دې سره یې د ژوند اند او لوړ واند(تخیل). دلته کیدای شي یوه نیمه پېښه یا ټوکه یې یو مخیز ډول له خپلو موندنو او رابرسیرونو څخه نه وي . خو چې ده ورته کومه څرګندیزه او انځوریزه جامه او جوله وربښلې ،د هیڅ راز بیا ځلیٍ(تکرار) ورم تورم ترې نه ننګیرل کېږي.

ژبنۍ جوله یې هم ښایسته ډیره زما تر لارښود او سمون سره سمه د یوې- کره لیکنۍ پښتو ښکارندویې کوي د ځانګړې طنزیه وییپانګي ځیني دود پارسي پور وییونه مې هم لړو ډیر ور پښتو کړل لکه تبسم، لبخند(موسکا) ریشخند یا پسخند(خندي) ، وقي (پوخ پتیر)، یا انګینومونه (طبیعي اصوات) لکه د مار پښ (پښهار) د خره هنګا د سپي غپا د ډول اواز لکه تک ډم ډم او همداسې پسې پاروني(هیجاني) چیغې یا غړونه لکه اخ، اوخ یا تحسیني وییونه لکه واوا. وه وه او نور درواخله.

خو په ټولنیز او پرتلیز ډول د ښاغلي نظري پښتو لیکلار تر ډیرو نړه او کره ده لویه ښیګڼه یې هم بیا دا چې په دغه اړه د هیڅ راز لارښوونې له مننې سرنه غړوي او هغه د خپلې طنزیه لیکوالۍ لپاره ګټورې او ارزښتمنې بولې یا په بله وینا د جولې او منځپانګې تر منځ دیالکتیکي تړاوته ارزښت ورکوي.

زه پوره ډاډ او بیا باور لرم چې زموږ دغه ځوان طنز لیکونکي په خپلو راتلونکیو زیږندو وییو او هستونوکې د ژب- ښکلاییز او ژب-اندیز او بیا تخنیکي اړخ له پلوه پر لا نویو اومېښتونو او نوښتونو لاسبري ومومې او لا ستري بریاوې یې به برخه شي او همدې هیله یې پر ارزونه بس راوړم.

پوهاند دوکتور م.ا.زیار

اکسفورد مارچ ۲۰۰۳

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

انساني سرکس زما د طنزونو درېیمه ټولګه ده چې د پښتو ادبیاتو مینه والو ته یې په ډېره مینه وړاندې کوم ، دا ټولکه دوې برخې لري لومړۍ برخه یې هغه طنزونه دي چې ددویمي ټولګې وروسته لیکل شوي اوتر اوسه نه دي خپاره شوي او دویمه برخه یې هغه طنزونه دي چې د ډېرو مینه والو په غوښتنه د لومړي ټولګې(د څوکۍ خوند او دویمي ټولګې (سر خلاص که!) نه غوره شوي دي.

هڅه شوي چې د مروجو لغاتو تر څنګ معیاري وییونه هم ورسره ولیکل شي.

دلته غوارم ډېر لږ پر طنز چې څه شي دي رڼا واچوم:

د طنز مبنا شوخي او خندا ده خو خندا یې د خوشالۍ خندا نه ده دا خندا جدي ، ترخه او درونکي ده. هر طنز خندا لري خو هره خندا لرونکي لېکنه طنز نه دی ممکن هجو ، هزل یا ټوکه وي.

هجو: د شخصي غرض له مخې د عیبونو او نواقصو مسخره کولوته وایي ، چې هدف یې تحقیر او تنبه ده. هجو د مدح ضد مانا لري.

هزل: د تفریح او خوند لپاره په ډېره محدوده ځانګړې توګه ډېره رکیکه شوخي ته وایي. هزل د جد ضد مانا لري.

ټوکه : ټوکه په نامحدوده او عمومي سطح یوې منځ مهالي شوخي ته وایي چې هدف یې یوازې خوشالي او خندا ده ،د دې هدف لپاره د هرې وسیلې څخه کار اخلي ،نو هدف یې هغه وسیله ده .

طنز: طنز په عمومي توګه د عیبونو او نقصونو بیان په خندا لرونکي ډول دي چې هدف یې د موضوع تحقیر او تنبه ده. د طنز وسیله اوهدف یو له بله څخه زماني واټن لري .طنز امکان لري خندا ونه لري یوازې موسکا ولري خو دا خندا او موسکا د خوشالۍ خندا نه وي دا خندا ترخه ،تاثیرناکه او دردناکه وي خندا یې زهرژلي خو اغیزمنه وي، یا به بله وینا ټولنیز غرض لرونکې هجو ته هم طنز ویلای شو.

د هزل او ټوکې خندا خوشالونکي خو دهجو او طنز خندا ځورونکي ده.

دطنز لیکونکي قلم د جراحي چاړه ده نه سرې وژونکي چاړه .ارام بښونکي او سلامتي راوړنکي وي.

د ټوکو په اوریدو به شاید کټ کټ وخاندو خو د طنز په پوهیدو سره شاید وژاړو.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

که چيري په دې ټولګې کې فني ، ګرامري اوچاپي تيروتنو او غلطيو سره مخامخ شي چې البته بې شميره دي ما وبښئ البته د امکان په صورت کې

په درنښت

پوهنمل محمود نظري

لندن ۲۰۰۳

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

انساني سرکس

دسرکس د ژویو غونډه هم لکه د انسانانو پر دسترخوان پیل شوه. لومړی پیل وویل:

عجب بد روږدي شوي یو، انسان چې جیب ته لاس کړي زموږ پښې په تخنیدو شي او بې اختیاره نڅاه پیل کړو.پښې ،لاسونه ،لکۍ اوسر مو دېخوا هاخوا کیږي او سوچ کوو چې کومه ورسته کېله یا تر وخت تیر چاکلیټ راکوي. موږ هم لکه ځینو انسانانو چې د هغو سترګې دشتمنو په پورتنیو جیبونو او زموږ سترګې لاندینیو جیبونو کې وي.

زمري د یو امرانه ټوخي وروسته د تایید په ډول سروښوراوه او ویې ویل:

-مخکې به چې چا پر بریتو لاس تیر کړ ما هغه کله ژوندی پرېښودی خو اوس که مې انسانان تر لکۍ هم ونیسي ولاکه سترګې لا ور پورته کړم. انسانان یو متل لري چې وایي : شوله ات را بخور پرده ات را بکوا!

څه بد کار دی ، دې ته برګ هغه ته برګ...

پړانګ د چوک چوک په ویلو په افسوس سره وویل :

-عجبه زمانه شوه! توبه توبه (پزه یې پرمځکه تیره کړه) او زیاته یې کړه، موږ د انسانانو مرییان شو....!

د غونډې ګډونوال هم په توبه ایستلو شول .چا پزه پر خاورو موښله او چا لکۍ پر خاورو لړله پر مخ او پزه یې شیندله.

سپي چې سر یې په کاسه کې پټ او شړپې یې جوړ کړې وو سر را پورته کړ او ویې ویل:

-توبه ، توبه انسانان چې ځان ته اشرف المخلوقات وایي لا د نورو اقتصادي مرستو ته نڅیږي او مرییتوب یې کوي خو هغو بیا موږ په یوه چاکلیټ او یوې کېلې نڅوي، خیر دا به هم تیر شي دهري تیارې پسې روښنایي ده .

آس تر یوې شینا وروسته ځان و ښنډی او ویې ویل:

د خداي لپاره د ژویو نوم مه بدوی ، موږ د دوی د خوشالۍ لپاره نڅیږو ، دا وروستې کېلې او کلک چاکلېټونه زموږ د خوړو توکې دي خو انسانان د نورو د ژړ ولو په پار د بل ډول ته نڅیږي(له ډېري غوسې یې درې واري غاړه وښوروله)

وزې چې تر اوسه یې شخوند واهه خپله کوسه ږیره یې وښوروله. بع بع یې کړل او ویې ویل:

-زه دآس صیب خبري تاییدوم نه د دې په خاطر چې دواړه په یوه ګوند کې یو .زه انسان نه یم چې باید هرومرو د ګوندي ملګري درواغ تایید کړم (یو په غټ سر سپین درواغ وایي چې شودي توري دي او هغه بل چې ولاړ شي په بې شرمي وایي په خدای توري دي) خو زه له حقه نه تیریږم ،دا کېلې او چاکلېټونه زموږ د خوراک یوه برخه ده چې انسانان هغه په ټوک ټوک راکوي . خبر شوي به یاست چې په کوم ځاي کې د ژویو خوراک یو اشرف المخلوقات د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلو بچیانو د نس مړولو لپاره کورته یوړ، نو هغه وو چې حیوانات له لوږې مړه شول او د هغه اشرف المخلوقات بچي د وروستو خوړو له کبله په نس ناسته اخته شول دا چې اشرف المخلوقات حق په سمه نه ورکوي نو خود به موږ ورته نخیږو...

موږک ځو واري پزه وکښله او لکه پوخ سیاستمدار یو ګام مخکې ته شو او بیا دوه ګامه تر شا ولاړ او ویې ویل:

دا زړې ببولالې دي حق نه ورکول کیږي حق اخیستل کیږي زه خپل حق د غاښو په زور اخلم نه چا ته نڅاه کوم او نه چا ته ټیټیږم.

کوږ چې ژبه یې پر شونډو را کښله وویل:

-ته او خداي دا سر او لکۍ ښورول نو نخیدل دي؟ دوي سوچ کوي موږ نخیږو له اره (اصله) دا ورزش دی.

ټوله په خندا شول

مار په پښهار سره وویل:

رغ مه لرئ دا سیاست دی تاسو خپل سپورت کوئ.

اوښ خپله شخه غاړه ځو واري اوږده کړه او ویې ویل:

اشرف المخلوقات خورا ساده دي که موږ د دوی پېښې وکړو دوی خاندي، موږ په دوی رشخند وهو خو دوی له خندا تک شنه شي باید وژاړي...

پیشو چې مخ یې په لاسو پریولي داسې یې وویل:

موږ چې پر دوو پښو ودریږو ، دوي ته خندا ورځي ، که په ډکه خوله خبري وکړو ، یاپه نا پوهي کې ځان تر ټولو پوه وبولو . دوه پشته پر بایسکل سپاره شو...

پیشو زیاته کړه: هغه ورځ له پروګرام سره سم په ترلو سترګو تر شا تلم خو دوي دومره وخندل چې نژدي وو ځیني سکته وکړي. ما ته د دوی په خندا داسې خندا راغله چې بې اختیاره له شا له خوا رغ را څخه وشو او تښتیدم.

پیلمرغ چې لا تر اوسه یې پزه پر مځکه کښله سر را پورته کړ او د یوه اوږده ټوخي وروسته یې وویل:

دا ښه کار نه دی چې د سرکس فضا دي ککړه کړه دا لوښه (خاصیت) دي انساني ګنړم.نورو ژویو هم د پیلمرغ دا خبره تایید کړه.

نولی (موشخرما) وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ماته لا ترمخه خاينه برېښيده ځکه له انسانانو سره ډېره راشه درشه لري او هر وخت لکۍ ورته ښوروي ان وايي ځيني خلک هغه په کورو کې ساتي!

سپي د دي په خاطر چې دی هم را ښکيل نه شي موضوع يې بلي خواته واړوله او ويې ويل:

دې اشرف المخلوقاتو خپل د کمون اوليه ژوند هير کړی دی دا ټوله د بيزو له لاسه!

ټولو ځناورو بيزو ته بد بد وکتل.

بيزو په غوسه سپي ته وويل:ما څه کړی دي !

سپي ورو ورته وويل:

ولې داروين درواغجن درته ښکاري؟

بيزو سر وګراوه او ويې ويل: خير يوه ګناه مو نيکونو وکړه!

او د دستر خوان له يوې خوا نه يې ټوپ کړ او له خندا تکه شنه شوه او ويې ويل:

دا ځوانان مو ليدلي دي چې د نوي پتلانه پايڅې پرې کړي اوبياېې واغوندي او ځينې انجونې بيا د پتلانه يو نا مناسب ځای سوری کړي او د ځينو بيا پتلونونه په پښوکې

پراته وي او څوک چې ورته وګوري ګنهکاره کيږي، ځيني بيا دومره تنګ پتلون اغوندي چې توبه ،توبه چې زه ورته وګورم چې لا حيوان يم سترګې مې شرميږي خو ژر خپلي سترګې خلاصي کړم او د خپلي ګرانې بيزو ګۍ ياني ستاسو ورينداري سترګې ور بندي کړم چې خداي مه کړه هغه لکه ځيني انسانان بد لاري نه شي.

پيشو د بيزو خبرې پرې کړې او ويې ويل:

-دا خوی دي هم انساني دی ته هم غواړي د ژويو نوم بد کړي ،ته هم د هغو په خبرو اوړه اخښې، تا د هغو ی څخه زده کړي دي.

شتر مرغ چې د وزر لاندي دکوم شي پسې ګرځيدی سر راپورته کړ او ويې ويل :

-که موږ په سر کس کښې يو بل خطا باسو يا په ځان او جهان د يو بد نيت سړي اکټ وکړو بيا دا انسانان د خندا شنه شنه کيږي او د ځان سره وايي: د غو ژويو دا ښه خويونه له موږ څخه زده کړي ، بلا کوي ، بلاکوي.

يږ سر وګراوه او ويې ويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-دوی ځکه خاندي چې نورحیوانات د انسانانو په نوم و شرمیږي، نو ځانونو ته تسل ورکوي چې دا کارونه خو ژوي هم کوي ، بیایې په خندا خندا مخ زمري ته واړوه او ویې ویل:

-په یاد مو دي . هغه ورځ چې دوو انسانانو لکه موږ یو پر بل بریدونه کول یو بل یې په وینو سره کړي وو. نوموږ هم زموږ د کړو په پېښو کولو ډومره وخندله.

بیزو ته چې دا د انسانانو یو بل خپه کول او پرې دانګل ور په یاد شول ، د خندا له زوره یې پوخ وهه او د هغو د پېښو په کولو یې ټول ناست ژوي په خندا کړل.

وزې په خندا خندا وویل :

-هغه ورځ مو په یاد ده، چې هغه سړي ډوډۍ خوړله او په ډکه خوله یې خبرې کولې د ډوډۍ بځرکې یې له خولې دېخوا هاخوا شندل کیدل.

هو. هو خندا داسې زور واخیست چې د خره هنګا چې دوی یې بهر غوښتل وا نه وریدل شوه چې خندا لږ ورو شول بیزو بیا د هغه سړي پېښې وکړې چې په ډکه خوله یې خبرې کولې او ویل یې ګوري ماښام دی (ګولې مه شام دی).

د بیزو په لیدو بیا ټوله ژوي په خندا شول. آس د خندا له زوره لوټکې وهلې او د او بو زمري بیا له خندا له زوره چکچکې کولې، د زرافې ګوله په ستونې کې بنده شوه او سترګې یې راوتلې وې او چونګښې ډوډۍ په ساه وواهله په دې وخت کې خر را ننوت او هک پک پاته شو نه پوهیده چې لومړي وخاندي او که خبره وپوښتي خو دا یې غوره وګڼله چې لومړي وخاندي او هغه و چې خر هم د خندا له زوره لوټکې پیل کړې نورو ژویو چې د خره لوټکې ولیدلې لا یې خندا زور واخیست . ګیدړې خپله لکۍ وښوروله او ویې ویل:

-هغه هلکان مو لیدلي چې انجونو ته خپله لکۍ ښوروي هیڅ چا ونه خندله خو خره بیا لوټکې کړې د یوې اوږدې خنداوروسته یې په خندا خندا وویل:

دا ځکه هلکانوکوځۍ پریښې او انجونو سرونه خربیلي دي! یو وار بیا ټول ژوي بیله خره په خندا شول او خره چې خپله د خندا ونډه بشپړه کړې وه نو خوراک یې پیل کړ خندا هغه وخت بیا زور واخیست چې خره هغه خواړه چې چونګښې هغه په ساه وهلې وه په مزه مزه بېله پوښتنې خوړل پیل کړل. چا د خندا له زوره لوټکې وهلې او چا خپلې بډوډې ټینګې نیولې وې. خو پیل لارغه لارغه(وقفه یې توګه) خندل ځکه بواسیر یې درلود او زمري یوازې موسکا کوله ځکه په دې ورستیو وختونو کې دزړه په ناروغي اخته شوي وو او ویرېدې چې خداي نا خواسته سکته ونه کړي.

سورلنډې(شغال) هم لږ خندل ځکه هغه سوزاک شوي وو او پیلمرغ ته دډیري خندا ټوخی ورغلی وو ،شرمښکی د ډیري خندا ځان لوند کړی وو ،پسه ته د ډیري خندا ژړا ورغلي وه او زار زار یې ژړل ،زرافه مرض خرابه کړې وه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله غاړه یې د مځکې او چت سره جنګوله خو اوښ بیا خپله غاړه ښې او کیڼې لوري له مځکې واهله او پیشو له ویرې ژړ بهر ووتله. چې امنیت راغي. خره د ډېره خوراک څخه یو لوړ ټیغ ویست چې په اوریدو یې یو وار بیا د خندا انګازې د سرکس فضا ولړزول بیا لوټکې او پورته غورځیدل پیل شوه په دې ترڅ کې دوې کاسې او درې ګیلاسونه مات شول .چا بډوډې ټینګ نیولي وه، چا په خوله چا په زړه او چا تر شا لاس نیولی وو. پیلمرغ وټوخل او په لوړ ږغ یې وویل:

-شرم وکړي تاسو هم لکه ځیني انسانان د ناستي پاستي ادب هیر کړي دي د ګاونډي د جوړ او ناجوړ خیال نه ساتي هرهر خاندی، ټول چوپ شول خو خره چې تر اوسه چوپ وو یو وار بیا کټ کټ په خندا شو. پیلمرغ په غوسه ورته وویل :ته خو بیخي په شرم نه پوهیږي زه ستا ډیر خویونه انساني ګنم

لکه په اور چې اوبه واچوې خر چوپ شو ځکه دا خبره په ژویو کې ډیر بد ګڼل کیدل.

تاووس چې د خندا له زوره یې ځان ببر کړی وو وریږدیدی او ځان یې را ټول کړ او ویې ویل:

موږ ته دا خویونه د سرکس امر را زده کړي دي چې د انسانانو کړه وړه تر سره کړو چې انسانان پرې وخاندي خو ځینو انسانانو ته د ژویو کړه وړه چا ورزده کړي دي؟

پینکوین چې سینه سینه کیدی کرار د راز په ټوګه یې دېخوا هاخوا وکتله او ټولو ته یې اشاره وکړه چې ده ته ور وړاندې شي او ورویې وویل:

-اوریدلي مې دي چې د امازون په ځنګلونو کې ژویو د خپلي خوشالۍ د پاره یو بیخ کس جوړ کړی او هلته انسانانو ته د ژویو کړه وړه ور زده کوي چې ژوي وخندوي!

ژویو یو بل ته سره وکتل او پینکوین ګوته په چولې خوله ونیوله او د تېښ په ویلوسره خپلو ځایونو ته خپاره شول.

د دې نه وروسته دسرکس ژویو د هغه انسانانو په لیدو چې له یو بل نه اوریدل او خبرې به یې کولې، بې ستړه او اجازې به په خوړو شول، په ځلوروبه رهي وه،په ژوند کې به یې رښتیا نه ویل او ویل به یې زما د درواغو نه بد راځي. په لوړ ږغ به یې خبرې کولې...

نو د تېښ په ویلو به یې نورو ژویو ته په پسخند ویل: -امازون(یاني له امازون څخه را غلی دی)

هغه بل به ښه ور ته وکتل نو د تایید په ټوګه به یې ځواب ورکړ:

پوه شوم امازون!

لندن۱۳۹۸

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ولاکه زده کیږي

دوه تنه چې تر اوږدې لمنې لاندې یې پایڅې نه ښکاریدې تا به ویل چې بیخې یې پرتوګونه نه دي اغوستي اود غوړو اوږدو څڼو له منځه یې په رنجو توري سترګې سمې نه ښکاریدې د چوټو وندې (تسمې) یې خلاصې وې اوله نشې ځنګیدل په یوه سلا کومندانی ته ننوتل او نیغ نیغ ودریدل

کومندان صیب چې پر دوو ګوتو چلم ته ناست و و او چرس یې تاوول او خمار وو په ډیر ربړ یې د سترګو له کونجو نه وکتل، راغلو دو تنو چې بې حرکته ولاړ وو پښې له مځکې ووهلې او سلام صیب په ویلو سره یې د ښي لاسونوشاوي پر تندي ونیولي (د عسکري سلام په څیر)

دي سلامي بولندوي(کومندان) صیب ته خورا خوند ورکړ نو د زړه له کومي یې له خولې ووتل:

ښه راغلاست! تاسو مي اوس جګتورنان کړاست بله میاشت مو هغه بل شی کوم چې زما یې ولاکه نوم زده کیږي!

ولاړو جګتورنانو په یوه ږغ وویل:

خدای دي غم مه راکوه باداره!

دواړو په خوشالۍ له کومنداني ووتل او نورو انډیوالانو ته یې ویل:

موږ جګتورنان شو او بله میاشت هغه بل شي کیږو زیاته.

او بې ډوله په نڅاه شول

کندهار ۱۹۹۴

وړاندوینه

له نویو کمپوتري وسیلو سره د جرایمو د مخنیوي تر نامه لاندي۱۵۴ هیوادو د پولیسو نړیوال کنفرانس د چورلند په مرکز ډاکو اباد کې جوړ شو او په دې چې د کوم هیواد پولیس د غلا تر پیښې و روسته خبریږي خبرې اترې او تجربې سره ردوبدل کېدې داسې هیوادونه هم وو چې د پولیسو بودجه د غلو له خوا ورکیده او داسې هیوادونه هم وو چې یو کال وروسته په سلسله مراتب په غلا خبریدل . خو پینځه هیوادونه په رومبي لیکه راغلل یو یې روس وو چې د غلا د پیښې څخه دوې ورځې او دوه ګړۍ او یوه دقیقه وروسته خبریدل، بل امریکا وه چې شل دقیقې او دوې ثانیې وروسته خبریدل درییم هیواد جرمني و چې لس دقیقې او شل ثانیې وروسته خبریدل او څلورم جاپان چې د پېښې وروسته سمدستي خبریدل خو دی پر مخ تګ ته چې د پاکستان پولیس درې ورځې مخکې نه یوازي د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

غلا له پېښې څخه خبر وو بلکي د غلا ارزښت او وخت هم ورته څرګند وو ټول هک پک کړل او داېي لوی پر مختګ وګانه نو د کنفرانس لومړی افتخاري مدال يې و پاکستاني پلیسو ته ورکړ

کراچي ۱۹۹۷

د ځغاستي ملي سيالي

د کراچي له سهراب ګوټ څخه ترمهاجر کمپ پوري د پېنځه سوه کيلو متري له خنډ ه سره د ځغاستې يوه سيالۍ وه.

ړومبی تن یو افغان و چې له ډېرو منډو په خولولوند خېښت و او سا يې له سترِيا بنده بنده کيده په ترس او لرز يې وويل:

(کيسه بر را پسې دی) تر ټاکلي ليکې تير شو ړومبی دريځ يې وګټه.

خلکو او د لوبې مينه والو په چکچکو د هغه هرکلی وکړ. لس- پنځلس ثانيې وروسته يو کيسه بر په داسي حال کې چې يو وار وار يې تر شا هم کتله په وارختايې ويل: پوليس را پسې دی او ما لا دستلاپ نه دی کړی په ويلو له ټاکلي ليکې تير شو او دويم پوړ (مقام) يې وګټه.

حاضرينو په چکچکو بدرګه کړ . اود دريیم اتل لپاره يې سترګې سړک ته نيولي وې چې يو پوليس ليکې ته راورسيد(چاي پاڼي دو) په ويلو له ليکې تير شو د لوبي مينه وال هم د دريیم ګډون کوونکي په ليدو د ځغاستې په سيالۍ کې و ر ګډ شول

کراچي ۱۹۹۷،

تک ډم ډم تک...

سلام جان ټوله ورځ له دې دوتره(دفتر) هغه دوتر ته، له دې وزارت نه هغه وزارت ته ، له دې کوڅې هغې بلې کوڅې ته ډول(ډوهل) پر غاړه او لرګی په لاس ګرځېده را ګرځېده خو هيچا د ډول ږغ ترې نه وو اوريدلی...

هر دوتر ته چې ورشي د مامورينو خولې له خوشالۍ ويتي پاته شي چې وړيا ميله ده.

خو سلام جان دېخوا هاخوا وګوري سر وښوروي او ببله دې چې لرګی ډول ته وروړي، تندی يې کونځې کونځې شي او په غوسه له هغه دوتره راووځي او په بېړه بل دوتر ته ورشي له هغه هم همداسې بل ته...

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوترو خلک هم د ډول د ږغ په ارمان کې پرېږدي. زه چې ډېر د اتڼ شوقي یم ، نوکله چې سلام جان ووینم و اتڼ ته مې هوا وشي اوبې اختیاره مې وږې په ښوریدو شي، خو هغه ډول نه وهي

.نن مي سل زړونه یو کړل او پوښتنه مې ځیني وکړه:

-سلام جانه! دا ډول ولي نه ږغوې؟

سلام جان سترګې چوخې او تندی ګونځې کړ

او د یوه ستر راز په څیر یې ورو راته وویل:

-دا ډول هغه وخت وهم چې کار د کاروړ (اهل) ته وسپارل شي!

ما ترې په تعجب وپوښتل:

-ولي اوس کار د کار وړ ته نه دی سپارل شوی؟

سلام جان ورو خپله خوله زما غوږ ته را نژدې کړه په داسې حال کې چې لاس یې د خولې له پاسه نیولی وو او سترګې یې رډې رډې راوتلي وې ، دېخوا هاخوا ته یې په ځیر ځیر کتل،په وزن سره وویل:

بیسواده پر څوکیو قرعه کشي کا

باسواده له بیکاري روز مزدوري کا

توپک سالاران د خلکو هدایت کا

پوهان له مجبوریت هجرت کا

ما په خوله ورسره د ډول نغمه واهله او سر مې ورسره ښوراوه:

تک ډم ډم تک، ډم ډم تک ،ډم ډم تک ډم ډم....

لندن۱۹۹۹

کشتي کج

د پړانګ او ملخ تر منځ د کج غیږه نیولو و روستی وار (رونډ) پیل شو ټولو دا سوچ کاوه چې پړانګ ګټونکی دی نو له هم دې کبله به د پړانګ په هر غورځنګ د چکچکو ږغونه فضا ډکه کړه . پړانګ چې برا(حریف) یې ډېر ناتوانه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګڼه نو پر له پسې ټوپونه یې په ملخ پسې وهل چې ژر یې تر پښولاندي کړي . پړانګ دومره ټوپونه ووهل چې له ستړیا نه ستونې ستغ اوږد اوږد وغځید.

ملخ هم ټوپ کړل او پر تندي یې کیناست او د اتلانو جام یې وګټه .ځکه یو ټوپ یې پر سول (عقل) برابر سم او بې ښاخ(غرورّ) وواهه

لندن ۱۹۹۸

منه

ښوروا ورو وپټا ټو ته چې د میلمنو په ورځ یې مرستې ته راغلی وو وویل:

منه!

پټاټو په یوه ترخه او شکمنه موسکا ځواب ورکړ:

هو ولا !

که د انسانانو له قصاب ځخه وپوښتی چې ته هم ښه سړی یې همداسې نه ده ؟

هغه هرو مرو د پټاټو ځواب ورکوي

هو ولا! د انسان خدمت فرض دی (په خندا ډوله موسکا)

لندن ۱۹۹۹

پنچر مین

طالب:ولي دي ږیره خرېیلي ده؟

لاروی: صیب زه پنچر مین یم

طالب: وبښه،

خو اوس هغوی پوهیږي پام وکه چې بې مین دي نه کړی!

کندهار۱۹۹۵

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپکیان

یو چرسي بل ته په خندا خندا او خوشالۍ زیرې ورکړ:

هغه دي بیا توپکیان راغلل!!!

دویم چرسي له خوشالۍ په ترپکو شو او نارې یې کړې :

وا وا د مور شیدې کندهار اوس کندهار شو

لندن ۱۹۹۸

وزې ته ښکنځل وکړه!

دلته ملا د حجرې مخې ته ولاړ وو او ډول وهونکي ته یې بد او رد ویل. هلته یو مسافر ناست و او شلومبې اووچه ډوډۍ یې خوړل او په دې چورت کې و چې هر چیرې چې ورشم همدا شلومبې دي ، تروې دي ، شناوې...

مسافر په عالمانه توګه ملا ته وویل :

-ملاصیب! ډول والا ته څه مه وایه وزې ته ښکنځل کوه که دا نه وای دنیا به سمه وای!

نه به ډول وای،نه به شلومبې وای

اوس باید وزې ته ښکنځل وکړو :چا یې ډول ، چا یې شلومبې ، چا یې رېره ، چا یې غولانځه او چا یې لا لکۍ ټینګه نیولې ده

کندهار۱۹۹۷

دا بي بي سي لندن دی!

د چونګښو په یوه ډنډ کې آوازه خپره شوه چې د مار او موش خرما تر منځ جګړه شوی ده او په ترخ کې یې تور مار مړ شوی دی. د دې آوازې په رسیدو سره په ډنډ کې اتڼونه ، نڅا ګاني پیل شوې . نجونو او ښځو لاسونه او پښې په نکریزو سره کړه او ټولو لکه اختر چې وي نوې کالي واغوستل او یو بل ته یې تبریکي ویل پیل شوه څکه له تور مار نه چونګښې ډیرې په تنګ وې او هره ورځ به یې دوه � درې ژوندی تیرولې،نو د مشرانو د مشورې په اساس

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

موشخرما ته سوغاتونه برابر شول او څو چونګښو ته دنده ورکړل شوه ، هغو دا ډالۍ پر سرو واخېستې او له ډم او ډول سره لکه ورا چې د ناوې پسې ځي د موشخرما د غار خواته رهي شول د موشخرما وه غار ته له رسیدو سره سم

د ژوندی دې وي زموږ ټولمنلې درناب موشخرما !

کامیابه او سر لوړه دې وي موشخرما !

مړ او ورک دې وي تک تور مار!

نارې او شعارونه یو د بل پسې په انقلابي ولولو بدرګه کېدې ، څو له غاره د موش خرما پر ځاې تک تور مار راووت او د غار مخې ته یې لټکه(کفچه) ووهله.

د مار په لیدو چونګښې لړ وارختا او تر شا شوې ، یوه ځوانه چونګښه چې د آزادو رسنیو د قانون په ارزښت ښه پوه وه لږ څه مار ته نژدې شوه او ویې ویل:

داسې آوازې دې او ډیرو رادیو ګانو یې هم پخلی کړي چې په جنګ کې ته که موشخرما مړ شوی یاست! نو هغه چې مړ شوی دی هغه څو به تاسو نه یاست؟

نورو چونګښو خپل دوه غوږونه دوه سوه کړي وو او په شکمنو سترګو یې یو بل ته کتل او دګوندې تور مار مړ وي دعاو ي یې کولې. څو تور مار ناړمې (سر ټنبه ګې) کوله او هم دا یې ویل:

-ما موشخرما مړه کړه!

دوه � درې نورې چونګښې د شاهدانو په توګه را مخې ته شوې ، هغوی شاهدې ورکړه چې بي بي سي هم دا خبر تایید کړی دی، نو څرنګه وایې چې ته نه یې مړ!؟

یوې پېغلې احساساتې چونګښې نارې کړې : نوهرو مرو مار مړ دی !

یوه بله سپین سرې چونګښې کرار مار ته نژدې شوه او په شک سره یې مار ته څیر څیر وکتل او په اسویلي سره یې وپوښتل:

-رښتیا ووایه! موږ ستا اوریدلي دي ؟ په زاریو او ننواتو یې ما ر ته و ژړل:

-ګوره موږ ستا اوریدلي دي !

مار له ډیرې غوسې پښهار شواو په غوسه یې سر له مځکې وواهه . مار چې سر راپورته کړ هغه نژدې چونګښو ضعف کړي وو او نورې په منډه وې . یوه زړه چونګښه چې نشه وه په سختې سره یې خپلې ستر ګې پرانیستې او ویې ویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ما چي په عمر در واغ نه دي ويلي قسم خورم چي ته مړ يې ولا!...

ددي ربنتيا ويونكي چونگښې په قسم سره د تښتيدولو چونگښو زړونه ډاډه شول او بيرته راستني شوې د ښسده شوو چونگښو پر مخونو يې اوبه وښيندلې او بيا يې سنگر ونيوی . مار له دوی د سنگر نيولو نه لږ وارختا شو نرۍ خولې يې پر تندي را ماتي شوې او په ژړاند ږغ يې وويل:

-لكه چي ما نه وينی؟

يوې متقاعدي وزيري چونگښې له ليري نه ږغ کړل:

ته ښه سوچ وکړه گوره ته به مړ يې موږ ستا اقرار غواړو !

تور مار له غوسې تک سور شوی وو غوښتل يې دا پخوانی وزيره ژوندی تيره کړي خو د بهرنيو خبريالانو په ليدو چې سند پرې ونه مومي چې گواکي دی پر چونگښو زياتی کوي ،نو تر دې کاره تير شو ،چې د مجرمينو نړيوالي محکمي ته يې ور ونه پيژني. په اخير کې يوې ډلې چونگښو د دريو سره غزلې ويلې:

الله شاکوکو جان موږ ستا اوريدلي دي که يې منې که يې نه منې؟....

او اوقيان د فيصلې له پاره مخې ته ولاړ وه

يوه بله چونگښه مار ته نژدې شوه هغې غوښتل تور مار د مړ شوي مار له عکس سره پرتله کړي خو دا هم په ناپامي کې د مار لخوا تيره شوه دا هم چا ونه ليده

نوري چونگښې په خپل منځ کې په خبرو اخته وې چا ويل مړ دی! چا ويل نه دی مړ! چا، چا بيا ويل که مړ دی نو دا بيا څوک دی!

د يو بل د بسياينې په پار چا قسمونه اخېستل او چا لاسونه ښورول او شرطونه يې تړل. يوه کورناستې چونگښه چې د بلې چونگښې پر وړه سپره وه په لوړ ږغ يې نارې وهلې:

دا مار نه دی ! که مار وای تر اوسه به يې دوه درې ژوندی تيري کړی وای!؟

د مار چې خيټه يې پړسيدلې وه د خبر يالانو د ډار نه ونې ته وخت او ځان يې تر ونې را تاو کړ يو تريخ ټيغ يې ويست.

هغه ځواني خبريالې چې دا د بي بي سي خبر يې ثبت کړی وو راغله پر چونگښو خوشالۍ گډه شوه او په يوه سوبناکه ږغ يې نارې کړې:

ودي ليدل زموږ دي نه منل نو ر نو سر تمبه گي پريږده او ومنه چې مړ يې!!!!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چونګښو د ګوتنیوي په توګه یو بل ته لاسونه ښورول ګوره مړ دی خو دی ناځوانه یې نه مني

ځوانه چونګښه چې ډیره راپاریدلې وه نو په ښېره یې ټیپ ولګاوه:

دا بي بي سي لندن دی ، نړۍ دا وخت

..د زاړه ډم تر څنګ د موشخرما او تور مار تر منځ یوه خونړۍ جګړه پرون په دو بجو پیل شوه چې په هغه کې سپکې او درنې وسلې وکاریدلې او تر درو ګریو وروسته تور مار ترې تم او موشخرما یې غار په خپله ولکه کې راوست دا خبرآزادو منابعو هم تایید کړي دي. ټولو چکچکي وکړئ او په یوه ږغ یې وویل:

-ودي ليدل!!!!

تور مار چې دا خبر واورید نو بسیا شو او پر مځکه ولویید،

نورو چونګښو د ځواني چونګښې شعارونه په یوه ږغ بدرګه کاوه:

ژوندی دي وي بي بي سي!

-ژوندي دي وي

او د موش خرما ډالۍ یې د بي بي سي هغه خبر نګار ته چې دا خبر یې ورکړی وو واستوله

لندن۱۹۹۹

ښکروره تاریخي بد نامي

سورلنډۍ (چغال) په ډیره ربړ سره یوه چرګه له کلي وتښتوله د کور میرمني واویلا جوړه کړه:

هو خلکو! سورلنډي زما یو نیم چارک د هګۍ چرګه یوړه...

هلۍ د خدای دپاره...

سورلنډي چې دا ناري سوري واوریدې نو و درید چرګه یې دوه �درې واري کښته پورته کړه خو هغه تر یو پاو زیاته نه وه او چې یې ښه ورته وکتل د هګۍ چرګه هم نه وه بلکې چرګ و نو په پښېمانۍ بیرته را ستون او کلي خوا ته رهي شو په لارکې ګیدړې ولید او ږغ یې پر وکړ:

څه تښته! د کلي خلک در پسې راوتلي دي. سورلنډي ورته وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته دا ناري او دا ښکروره درواغ نه اورې وايي يو چارک د هګيو چرګه...

لاهولا...دا دومره غټ د رواغ. زه ځم دا دوراغ رسوا کوم!

دګيدړي د دې کوچنۍ چرګ په ليدو نارې د خولې وبهيدلې په مات مخې يې سورلنډې ته وويل:

ساده سړيه!ما ته يې راکړه! زما په دوه چارکه منلې ده!

سورلنډي چرګه ګيدړې ته ورکړه او له توره يې ځان وژغوره او په ارامه وجدان د خپل غار خواته رهي شو او ګيدړې هم نيم پاو چرګ په دوه چارکه ومانه خو د کور د ميرمنې يو يونيم چارک او د سورلنډي دوه چارکه احسان ور باندې شو . ګيدړې لا په خوړو پيل نه و کړی چې د کلي سپيان پسې راورسيدل او دومره يې وځغلوله چې درې چارکه يې تول(وزن) بايلې.

لندن۲۰۰۲

چونګ چونګ د فتح خان

د نړۍ د فيلوسفانو لومړۍ کنګره په ۱۹۹۸ کال کښې د ماګانا په تاريخي ښار کې جوړه شوه چې له ۱۴۵ هيوادونه ۱۹۵ تنو فيلوسفانو په کې ګډون کړې وو.

لومړۍ ځل وو چې داسې يوه ارزښتمنه غونډه جوړ بده چې هلته د پوهې خبرې کېدې د دې کنګرې بهير د سپوږمکۍ له خوا خپريده خو خلک د کريکټ د لوبې پر کتلو بوخت ول چې پر همدغه ورځ پيل کېده . په پرانېستونې (افتتاحه) غونډې کې د ماګاتا د شار د خاورو خځلو (تنظيفاتو) رييس چې فيلوسفانه څيره يې درلوده د لوړو چارواکوپه استازيتوب داسې وويل:

ډيرو پوهو او د چينې د اوبو په څير پاکو فيلوسفانو! زموږ د ښه آب و هوا ښار ته ښه راغلاست. زه د چارواکو په استازې چې تول د کريکټ لوبې ته تللې او زه يې چې د کريکټ سخت ليوال يم جبراً ستاسو چوپړ ته را ليږلی يم نو دا غونډه رسماً پيل وم.

د خاورو خځلو رييس د لږ چورت وروسته داسې اوږده کړه:

که څه هم موږ هم فيلوسفان يو او ډير ښه د عقل کارونه مو کړي دي لکه د کاناليزسيون او څښاک اوبوتر مځکې لاندې کانالونه سره ګډ شوي دي موږ له عقله کار واخيست او خلک مو په دې اوبو چې له ويتامينو ډکې دي روږدي (اموخته) کړي دي . فيلوسفانوژر د اوبو ګيلاسونه له مخې ليرې کړل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیاپې له لړ چورت وروسته سره وګراوه او داسي یې پسې وغځوله:

د ښار د خځلو ټولول ډېر سخت او ګران کار دی خو اوس مو د عقل نه کار اخیستی دی.پرېږدو چې هغه وچ شي بیا باد هغه په ناپایه تشیال(لایتناهي فضا) کښې ورکوي (دبریالیتوب یوه خندا یې وکړه)

فیلوسفانوژر ماسکونه راویستله او خپلي پز ې یې وتړلې..

بیا یې لړ چورت وواهه او سر یې وګراوه او زیاته یې کړه موږ د عقل نه کار اخېستی دی د پکوالي درمل مو پیدا کړی:

فیلوسفانوژرقلمونه او کتابچې راویستلې.

.دي خولې ته ګورئ! د خولې په سر کولوسره هیڅ څوک نه پوهیږي چې څوک پک او څوک نه دی او بیاپې یوه سوبمنه خندا وکړه

فیلوسفانوژرقلمونه او کتابچې له مخي لیری کړل

دی لا په همدي چورت کې وو او سر یې لا نه وو ګرولی‌چې د فیلوسفانو د پر له پسې چکچکو په زور یې د خطابې له میزه لیري کړ. یو فیلسوف جګ شو او د اعتراض په ټوګه یې وویل:

کوربه هیواد دا حق نه لري زموږ وخت په اوتو بوتو ضایع کړي نورو هم دا وړاندیز ورسره تایید کړی.

د پرانیستوني وینا وروسته د کنګرې اصلي موضوع د فیلوسفانو د د کار پایله(نتجه) وه چې هریوه دیرش-پنځوس کاله زیار ګاللی ملي او نړیوالي پېښې یې څیړلي او سپړلي او د عقل خبرې یې را بر سیره کړي دي نړیوالو ته د دي خبرو ډاګیزول او رسول پیل کړل.

لومړی د امریکا لوی فیلسوف مستر جان مان براون بلک وایت داسي خپله د عقل خبره وکړه:

خپل راز پټ ساته چا ته یې مه وایه!

موږ د عقل خبره را برسیره (کشف) کړی اوعملي کړي ده موږ هر ډول درسته(سلاح) جوړه کړې ده. خو چا ته نه وایو. خو نور هیوادونه که د یوې ګولۍ(مرمۍ) انځور هم وباسي بیا نو احساساتي شي او اعلان وکړي ! موږ پیدا کړه !

او هغه دی چې د ملګرو ملیتو د امنیت شورا استازي هغه هیواد د ستوني نیسي او انځو ر یې ور څیري کوي .

د امریکا د فیلسوف خبره په چکچکو سره تایید شوه، تر چکچکو و روسته ږغونه اویوه همهمه پورته شوه. د غونډې مشر وپوښتل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک څه ویل غواړي ؟

یو فیلسوف وړاندیز وکړ چې ښاغلي فیلسوفان باید یوازې خپله د عقل خبره وکړي سرباري څرګندونو ته اړتیا نشته ځکه دلته ټول فیلسوفان دي په موخه(مقصد) پوهیږي نورو هم دا وړاندیز تایید کړ.

بیا د روس فیلسوف پروفیسر یوري ګوري یوف پوف د تربیون شا ته راغی او خپل د عقل خبره یې چې د دیرشو کلنو ازموښتنو په پایله کې یې را برسیره کړی وه داسي څرګنده کړه:

یا خپله زمری شه کنه یا د بل د درګا سپی شه کنه!

د پوف د عقل خبره په پر له پسې چکچکو تایید شوه.

او وا وا بیا وواېه رغونه پورته کیده

نو پوف بیرته دا د عقل خبره را غبرګه کړه:

خپله زمری شه کنه یا د بل د درګا سپی شه کنه!

په دویمه ورځ لومړی د جاپان فیلسوف پروفیسر پان چوانګ چان چین چونګ خپل د عقل خبره داسي څرګنده کړه :

و چا ته په هغه سترګو ګوره چې دی نه چې ووا!

موږ اوس هغه پخوانی...

په پر پسې چکچکو یې په سر باري څرګندونو څخه یې لاس پر سرکړ او ټولو دا د عقل خبره په یو ږغ را غبرګه کړه :

و هرچا ته په هغه سترګو ګوره چې دی نه چې وو.

وروسته د جرمني پروفیسر هال بال شمیت کورت د تربیون شا ته ودرید او تر یو لنډ ټوخي وروسته یې خپل د عقل خبره داسي څرګنده کړه:

هر کار چې کوې مزد یې لومړی جوت کړه!

په واه واه سره دا د عقل خبره تایید شوه

د فیلوسفانو مخي ته ځانګړې غوزی (مخصوصي ګوشکۍ) چې د هر وینا وال خبرې یې په هم مهاله په ۱۵۴ ژوبو ژباړلې . خوځنګه چې ټول سره پوهیدل د غوږویو نه دومره کار نه اخیستل کیده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نورو هیوادو فیلوسفانو هم په خپل وار سره د عقل خبرې وکړې چې دومره په زړه پورې نه وې. چې همدا د افغانستان د فیلسوف وار راورسېد هغه د خپل نوم په اورېدولو بوخت وو چې نور فیلوسفان گومان ونه کړي چې دی فیلسوف نه دی

نو الحاج پروفیسر پوهاند ډاکټر ماستر جان گل جان خان قربان صاحب اخوند بیکار د پنځوس کلنو را بر سیره (کشف) کړې خبره داسې د نړیوالو غوږوته ورسوله :

که غواړې چې هوسا شې اې افغانه! کور پسې ایله که . وطن پسې ایله که ،خپلوان پسې ایله که ، د کور سامان پسې ایله که، چې څه لرې هغه ټول شیان پسې ایله که، چونگ چونگ د فتح خان (دا ټوله یې په یوه سا داسې وویل چې سترگې یې رډې راوتلې وې).

د چکچکو داسې پر له پسې شرپ شو تا به ویل چې سواره نظام پوځیان را روان دي او ټول فیلوسفان ودریدل او خپلې خولۍ یې پورته پورته غورځولې:

واه واه بیایې ووایه!

که غواړې...

بیا ټول فیلوسفان نیغ ودریدل او لکه کورس تکراروله یې

که غواړې...

د جاپان ،چین او کوریا فیلوسفان د چونگ چونگ په اوریدو په نڅاه شول او خپلې ملي نڅاه گانې یې پیل کړې

دا د عقل خبره دټولو له خوا تایید او تر ټولو غوره د عقل خبره وگڼل شوه او جایزه یې و گټله.

په جایزه کې پروفیسر بیکار ته د امریکا ویزه او د الوتکې ټکټ ورکول شو

پروفیسر بیکارچې د اجنت له شره خلاص شوی وو په داسې حال کې چې د سترگو یې د خوشالۍ اوښکې توییدې ویزه او ټکټ مچ کړه او بېله دې چې د غونډې تر پایه پاته شي خپل لاسي بکس یې واخېست او د لاسو په ښورولو په منډه د بای بای په ویلو له تالاره ووت او سیده هوایي ډگر ته ولاړ.

اندونشیا۱۹۹٦

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمپوټري مشر

د راديو څخه مې د نوي حکومت د غړو لو نوي مشر نومونه واوریدل او په همدې سوچونو کې ویده شوم او ګېوډ خوب مې ولید چې یو ستانه(روحاني) شخصیت ته وایم چې ته دا زموږ د نوي کابینې وزیران پیژنې څرنګه خلک دي ؟

د تجارت راکړې ورکړې وزیر څرنګه سړی دی؟

هغه راته وویل: هغه یو لوی او مشهور قمار باز دی!

زما د خولې نه د هوا! هېښنده ړغ را پورته شو

دا د کورنیو چارو د کش او ګیر وزیر؟

هغه یو نومور غل او قاچاقبر دی !

زما د خولې بیا د هو هېښنده ړغ ووت.

او دا دمالیې د چل او ول وزیر؟

هغه یو خراباتي سړی دی !

همداسې د نورو ټولو وزیرانو پوښتنه مې ځیني وکړه زما هوو ورسره روان وو په پای کې مې د نوی مشر په اړه پوښتنه ځیني وکړه.

ستانه سر وښوراوه . شونډې یې بوخې کړې او راته یې وویل: دا نه پیژنم ، نه یې پلار څرګند دی نه یې هیواد.... په همدې وخت کې له خوبه راکښیناستم.

سبا ته نابېري د یوې مرکې لپاره د نوی مشر دوتر ورغلم او تر مرکې وروسته مې د خوب کیسه ورته وکړه او ورته مې وویل: چې ستانه راته ویل چې د ده کام او نه پلار او نه هیواد څرګند دي.

مشر په بې توپیري سره موسکی شو او په یوه ترخه خندا یې وویل:

ړغ مه لره ربنتیا وایې ټوله په سیاست کې را نه ولاړه ړغ مه لره اوس ماته هم ولاکه څر ګند وي خو دومره پوهیږم چې چیف مې افغاني دی .

دا ځل زما د خولې په ویښه د هوو ړغ پورته شو خو ژر مې پرخوله لاس ونیوی.

لندن ۱۹۹۹

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټاپه

عجب زمانه وه پر بري ليکونو ، ډيپلومونو ، سه پارچو، نکاح ليکونو ... رنګارنګ توري ، سرې ا و زرغونې او شنې ټاپې لګول کېدې ان چې پوهنځی مو پای ته ورساوه پر برېليک يې سپينه ټاپه راوواهله ځکه د سپينې ټاپې رنګ لمر نه خرابوی او ډېر خوشاله وو،خبر نه وو چې د زمان په تيريدو سره دا ټاپې بې ارزښته کيږي او ان دهغود پټيدو ځای به نه وی او ټولې پاکيږي نور نو اوس پر اسنادو ټاپې نه بلکې پر خلکو باندې وهل کيږي دا ټاپې د سلو کالو ديندار ه بې دينه کوي او د سلو کلو غل ځخه پير، د دوښمن ځخه بادار، له جته ځخه سردار جوړوي

دا اوسنۍ ټاپې په ريموت کنټروليږي يوازي کوف غواړي او چوف که يې نه منې زموږ کلي ته راشه مازي سر پورته که بيا د ټاپې وهل ګوره هر شی چې شوې او هر څيري چې ولاړې !؟

لندن۱۹۹۸

د دغه دغه

ښاغلو راغلو!

زه له تاسو څخه مننه کوم چې پر ما مو باور و کړ اوزه مو په خپلو رايو خپل استازی وټاکلم . ما لکه مخکې چې ژمنه کړې وه اوس هم په خپله ژمنه ولاړ يم نور ستاسو يادوني ته اړتيا نه لرم .ما د کار پلان جوړ کړ تاسو دا زما اوږد او منظم پلان تر اوسه نه دی ليدلی خير زه به دا خپل پلان نه يوازې تاسو ته ، بلکې کوچنيانو ، ښځو او زړو ته هم وروښيم

زه خپله دا وينا په دې نارو سره لنډوم:

ژوندی دې وي زما پلان

مړه دې وي ستاسو دوښمنان

زموږ د رييس کټ کټ همدا وينا وه خو تر هغو وييو (کليمو) لاندې يې چې کرښه را کښل شوې ده (دغه) لوستل شوي دي

زه تاسو څخه دغه کوم چې پر ما مو دغه وکړ....

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پام چونگښه مه يادوه!

سرور د خانو د ميرمني پوښتنې ته ورغی چې دا ډير مهال ناروغه وه او د خبرو په ترڅ کې يې خانو ته ورته وويل:

ياره خانو! اجملي دا دوې مياشتي مخکې ښار ته تللی وو هلته ښه ډانکټر جوړ شوی راغی ، وايي د کوم ډانکټري کورس يې ويلي دی، لروين(دوربين) پر غاړه ، غټه توره بسته په لاس کې غټووينې سترګې يې (غټي کټه بيني) پر سترګو،نازک سپين کفن يې اغوستی او عجب لاس يې دي په يوه اوونۍ کې ناروغ هاخوا يا دېخوا کوي.

ما خپله خواښې وروستله، هغې ته يې داسې درمل و رکړه او ورته يې پر هيز هم ورکړ چې د درمل خوړلوپه وخت کې پام چې چونګښه په ياد نه کړې هغې هم لکه چې چونګښه په ياد کړې وه او هاخوا يې کړه.

دا داوس په پکو ډانکټرانو چه جوړه نه ده که ښه وی خپل پک سرونه دې جوړ کړي!

خانو چې په چورت کې تللی وو او له ځانه سره يې تکراروله :په يوه اوونۍ کې دې خوا يا هغه خوا

سرور و رته وويل :

څه درواغ خو نه درته وايم ويې ازمايه اوبيا يې د راز په توګه ترې وپوشتل:

-رښتيا د کاله شاوخوا مو چونګښې شته؟

خانو په خوشالی ورته وويل:

هو ډيري دي!

سرور په ټينګار ورته وويل:

-که زما مني ژر يې وروله!!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډانکټر صایب کوتان(قوطان)

دړ غ د ککړ تیا (شوربگت) څخه د ژغورو دپاره د ځنګله ټولنې د ګاونډیانو په سلا او مشوره و پتیله چې د ګاونډي ځنګله له ازمېښتونو څخه د ګټې اخیستني لپاره ډانکټر صایب کوتان ته بلنه ورکړي

ډانکټر کوتان چې ځانګړي غوړي یې د قبض، چاغیښت، هډوکو درد. د ړغ د ککړتیا د مخنیوي لپاره را بر سیره (کشف) کړي وه او د غوړولو د ځای له پلوه یې بیلا بیلې ګټې درلودې ، له خپلو نظریاتو سره راغی.

د نومړي ځنګله به رسنیو (مطبوعاتو) کې د دې ځانګړو غوړو اعلانونه پیل شول او د ړغ د ټیټوالي له کبله د کټه کولمې (مقعد) غوړول حتمي او اړین امر وګرځید، او نه کارول یې لوي جرم او ګناه وګڼل شول د دغو نویو را بر سیره شوي غوړو د ړغ په جګوالي او ټیټوالي کې په رښتیا چې اعجاز کاوه .ځکه د کټه کولمې په غوړولو هغه ځواک (قوه) چې د ړغ د ایستلو لپاره اړینه وه چې ړغ خپل اصلي غاړه او تون له حنجرې وباسي ضایع کیده. لومړي ددغه کار ازمېښت پر یو کولنګي چرګ چې ډیر بې وخته اذانونه یې کوله وشو د چرګ دکټه کولمې ترغوړولو و روسته چرګ غاړه پورته کړه چې اذان وکړي خو دا قوه به یې له شا له خوا ضایع کیده او اواز یې له خنجرې نه ووت.

ټول ژوي اړ شول په دې فرمان کړه وکړي او خپلې کټه کولمې په دې غوړو غوړ کړي او خپله منندویې (فرمانبرداري) وښیې.

او هغه و چې په دې کار سره د زمرو غور په غول بدل شو.د خره هرهر په ال ال، د مار پښهار په پښ پښ... بدل شول د هر ژوي د ژبې د بدلون سره د هغو ارو اصل هم ورک شول.

مخکې به نورو ژوي د زمري له غوره وېرېدل خو اوس یې وربانديي د غول په اوریدو پوزخند واهه اوخندا یې پرې کوله. نور چا د زمري زور و ځواک او واکمني، د پیلمرغ درایت او عقل مندي ،دپیل درنوالی، د بلبل غزلبولي... ته ارزښت نه ورکاوه هر ژوي ځان ته نوي پښتونې(شجرې) او تاریخونه جوړ کړل نور نو پړانګانو هوسۍ نه شوه ښکارولای، کربشا(سنجاب) غوزان نه شوای په خاورو کې پټولای، سګ لاهو د اوبو ډنډونه نه شو جوړولای او...

کرار کرار ځنګل په وچیدو شو او ګل ګل میري او خپل سري شول.

خو په ځنګل مینو ژوو هوډ وکړ چې ځنګل به بېرته جوړي. نو په توره شپه یې ډانکټر صیب کوتان سره له غوړو او نظریاتو له ځنګله نه ورک کړ او دا عادت یې هم ورسره ورک کړ. او دا عادت هم ورو ورو له ځناورو هیر شو.

یو زمری د یوې ډبرې شا ته پروت وو او یوموږک یې پر لکۍ غاښ ورولګوی له درده یې نابېره له خولې غور ووت، دده دغور سره ټول موږکان له ځنګله نه وتښتیدل او ځنګل یې خوشي کړ، بیرته بیدیا ته وتښتیدل. د مار د خولې بیرته پښهار راووت ،د خره له خولې هرهر...

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړي شوي پښتونې (شجرې) ځيرې شوې او هر يو دخپل کار پسې روان شول.

خر چې د ښېتابې ميز ته ولاړ وو او خپله عالمانه وينا يې وړاندې کوله ميزيې پر شا کړ او خپل اصلي ځای ته يې يووړ

بيرته جم او جوش جوړ شو د چرګانو هوهو، د بلبلو چوچو، د پيلانو بوهو اوريدل پيل شول .خو د دې لپاره چې دګاونډې ځنګله اړيکې له دې ځنګله سره ويجاړ نه شي بيا هم دا غوړي يوازې د هغو چرګانو لپاره چې بې وخته اذانونه يې کوله او د هغو خرو لپاره چې د هرهر نه يې نه اوريدل کيږي چې خاندې که ژاړي. وارديدل او په نسخه ورکول کيدل.

لندن ۲۰۰۲

که زما منې کله کله ګډاپې هم کوه!

تورک چې واده ته خبر وو، پوره يوه ګړۍ په سره لمر کې ګاډۍ(بس) ته سترګې پر لار پاتې شو خو د بس ګاډۍ (سرويس) پته نه وه . تر لږ چورت وروسته يې له سره خولۍ ايسته کړه وښتان يې جړ پړ کړل د پتلون يوه پايڅه يې پورته او بله کښته کړه خولۍ يې کچکول کړه او دتم ځای خلکو ته يې په مات مخې په سندره کې ويل:

-بيچاره يم ناوخته کيږي واده ته نشم رسيدی د خداي په نامه د ټکسي کرايه خو راکړۍ ته نه نی نی...

د خلکو غوږونو ته ورغله چې وايي :بيچاره يم واده مې نه دی کړی بې کاره يم مرسته وکړئ چې يو ټکسي رانيسم ته نه نی نی...

نو چا لس چا شل په خولۍ کې ورواچولې لا نيمايي خلکو ته نه وو رسيدلی چې د پيسو شمير ورته پوره څرګند شو نو پيسې يې جيب ته کړې . خولۍ يې بيرته سمه او پر سر کړه ، پايڅې يې سمی کړې د سرک د غاړې د موچې نه يې بورس واخيست بوټونه يې پرې پاليش کړه يو ه فانتا يې پر سر پورته کړه او ټکسي ته يې لاس ورکړ او ولاړ.

د کيږده قدمونه ! (اهسته برو) پر مهال يو تن تورک ته نژدې شو او ورته يې په سا نيولی ږغ وويل:

ته هغه نه يې چې سوال دې کاوه؟

تورک سری سر تر پايه له نظر تير کړ د کرتی غوټو ته يې ښه ځير شو چې دوې يې شليدلې وې، بوټونه يې په ختو لړلي وو شونډې يې وچی ښکاريدې داسې برېښيده چې ډوډۍ ترې خلاصه شوې وې ايله اهسته بروته را رسيدلی دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورک کټ کټ وخندل په فیلوسفانه توګه یې ورته وویل:

اې ساده !زه پوهیدم که دا کار ونه کړم تا غوندي به نهار د آهسته برو په اوریدو تیز برو کیدم چې کور کې هم پیاوه را نه خلاصه نه شي

کابل۱۹۹۰

ټبر علیکم!

په جرستان کې ټبر او ټبر پالنه خپل لوړ ستونځ(اوج) ته رسیدلي وه د ټبر پوښتنه د سلام پر ځاي کاریدله چې دو کسه به سره مخامخ شول نو د لاس پر ځای به یې ورته وایه:

ټبرعلیکم!

)په کام ځوک یې؟په هغه کې بیا ځوک یې ؟ په هغه کې بیا...؟(

)توری یم په هغه کې بیا برګ یم په هغه کې بیا خړ یم(...

که به یې کام سره نژدې راوخت نو لاسونه به یې سره وکړپوله او غیږ په غیږ به شول خو که توپیر پیدا شوی وای بیا نو بې شپیلک(ویسل) آزاده غېږ پیل کېده .

ګلو چې د یو ضروري کار دپاره جرستان ته تی نو خلکو ورته وویل پام کوه که چا پوښتنه درځخه وکړه چې په کام ځوک یې داسي یو څه ورته ووایه چې هغوی پوه نه شی کنه نو په بده بلا به واوړې.

ګلو د جرستان په لاره کې یو دوکان ته د څه اخېستلو لپاره تم شو دوکاندار د سلام پر ځای په مرموز ډول ترې وپوښتل: ټبرعلیکم!

ګلو هک پک پاته شوچې څه ووایي ترلږ چورت وروسته یې په داسې حال کې چې ژبه یې بنده بنده کیده زړه نا زړه وویل:

سیلاو ځی علیکم!

دوکاندار سر وښوراوه او د څه غوارې پوښتنه یې ترې وکړه ځو تنه چې د دوکان مخې ته ناست وه او غوږونه یې بوڅ نیولي وه بیرته په خپلو کارونو اخته شول ګلو هم یو ژوره سا وشړله سودا یې واخېستله او رهي شو یو کوچی چې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته پروت وو او په پټوکي يې ځان نغښتی وو لکه ليونی نا ببر ه را جګ شواو لکه ورکه يې چې مونډلي وي نارې کړې:

ودريږه چيري ځې!

پروښرکال دي پلار زما دوه سوه وزې په لوړه شيله کې وړي وې او ته داسې خرامان خرامان روان يې را تاو شه راوړه تاوان

خلک له ځايو را جګ شو ل او د ګلو خواته لکه کرک چې نيسي کرار کرار را نژدې کيدله همدا چې په ګلو کړی (حلقه) تنګيده شور ماشور هم جګيده کرار کرار هواپې دزې هم پيل شوې او ورسره د خوشالۍ پټو وان هم ورسره پورته پورته غورځول کيدل.

خوار ګلو له شرمه په خولو کې ډوب و چې کوم خراب کار يې کړی دی چې د ده به نيولو دومره خوشالۍ جوړه شوه

يو سپين ږيري چې نوی د ډزو څخه خبر شوي ووراغی ګلو خوشاله شو چې هغه به يې د دې وحشانو نه خلاص کړي ګلوته چې لاسونه او پښې يې ټينګی ترل شوي وې ورنژدې شو.

ګلو خوشاله شو چې اوس به يې هغه د دې مصيبت نه خلاص کړی خو هغه لومړی د هغه پر مخ ورتو کړل او بيا يې وپوښتل:

څه پيښه ده؟

دا سيلاو ځی عليکم دی ! هغه چې نيکه يې پروښرکال زما دوه سوه پينځوس وزې په لوړه شيله کې يوړل! په ياد دي شول هو هغه چې زما دوه سوه وزې هم ور پسې وې !

سپين ږيری يو وار بيا په نارو سورو شو

او ويل يې:

ما پريږدی چې ځان غازي کړم!

خو خلکو هغه ټينګ نيولی وو

اودګلو ګرد چارپيره اتڼ پيل شو

لندن ۲۰۰۰

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددرواغو بازار...

د لندن د کډوالۍ کارمندانو(ایمیگریشن) د ورځني چارو د اسانتیا لپاره د درواغو سنجولو ماشین د ساینس د کارپوهانو په مرسته په ډېر لوړ لګښت جوړ او نصب کړ خو د دې ماشین ګیج هیڅ کله له سرې لیکې څخه را کښته نه شو د دوی په خیال چې کار نه کوي نو یو بل ماشین یې د رښتیا ویلو د څرګندتیا لپاره جوړ او نصب کړ . یو افغاني رښتینی ډاکټر چې د دښمني له کبله کډوالي ته اړ ایستل شوی وو خپل د شلو کلنو د خواریو کور، شتمني یې وپلورل ځان یې لندن ته راورسوه او دلته یې د رښتیا ویلو د ماشین کوټې ته بوت .ډاکټر چې پر پوه او علم یې باور درلود اود درواغو ویلو یې بد راتلل نو په خپله انترویو کې یې رښتیا وویل:

زه یو ډاکټر وم په روغتون کې مې کار کوی د دښمني له امله مې ژوند په خطر کې وو.....

د کډوالی کارمندانو په هېښتیا ترې وپوښتل:

یوازی ډاکټر وې بل کوم دولتي څوکۍ دې نه لرله؟

کوم وزیر، صدراعظم، رییس جمهور یا باچا نه وې ؟

ډاکټر نه پوهیده چې دلته ټول راغلي کډوال لږ تر لږه دوه درې دوره باچاهي کړې ده . یا صدراعظمان وو

د ګډوالی کارمندانو بیا ترې وپوښتل:

لږ تر لږه کوم باچا کوم وزیر- مزیر...؟

ډاکټر د نه په ویلو سر وښوراوه

د کډوالي یو کارمند ډاکټر ته د دیپورت پاڼه ورکړه چې په هغه کې لیکل شوي وه:

موږ عادي ډاکتران . استادان نه منو د داسو خلکو په منلو سره به د کډوالو سیل را مات شي .موږ تر اوسه یوازې دیرش زره افغاني مهاجر منلي دي چې هر یوه یې لږ تر لږه یوه دوره باچاهي- ماچاهي یا صدراعظمي تیره کړې ده

د رښتیا ویلو ماشین ګیج هم هیڅ پورته نه شو نو هغه و چې هغه ماشین یې هم لکه خوار ډاکټر دیپورت کړ.

نو دا چې ولي دلته ځیني راغلي کډوال ډېر درواغ وایي دا ځکه د دوی د د رواغو خوند لیدلی دی او دا چې ولي ځیني ځانونه باچاهان ګڼي او لکه باچاهان برخورد کوی او نور خپل رعایا ګڼي دا ځکه چې د دوي کیسونه په پاچاهي منل شوي د ي .

لندن ۲۰۰۲

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وير مې زده کړ!

ددې لپاره چې د هیوادد نه پر مختګ علت جوت شي نو یوه ټول پوښتنه (عمومي ریفرندم) اعلان شو چې جوت شي خلک په دې اړه خپل نظریات په لیکلي توګه ښاروالي ته ورولیږي. هر هغه چا چې ښه دلیل ولیکی د هغه عکس به د نوي چاپیدونکي یو لکي نوټ انځور کیږي په زرګونه دلیلونه ښاروالي ته راورسیدل چې ځیني یې دا دي:

-تلویزونونه لا ټول نه دي په دار شوي

-د نارینو حجاب نه دي سمبال شوي

-ډمانو ته په دولت کې ونډه نه ده ورکړ شوې

-کوڅه ډب سپي په قدرت کې نه دي ګډ شوي

-ځوانان ټول نه دي مړه شوي

-پوهان ټول نه دي تښتیدلي

-سیاست کوونکو په کال کې هڅو یو رښتیا هم نه دی ویلي

-رهبرانو خپل تاریخ سم نه دی لوستی

-ښه ته مو ښه اوبد ته مو بد نه دي ویلي

-دولتي څوکۍ د پښو د مېچ پر بنسټ (لمبر په اساس) نه دي ویشل شو

- ...

خو د مستري یو شاګرد دا جایره یووړه خو عکس یې چاپ نه شو ځکه نظام بدل شو

دي شاګرد لیکي وه چې استاذان شاګردان خپل نوکران ګڼي او بیا یې ورپسي زیاته کړې وه :

زه دا دیرش کاله له ویررینګ کار سره شاګرد یم دوکان جارو کوم ، سودا راوړم، کټو پخوم، لوښي مینځم ، چاې دموم دا ټوله مې ښه زده کړي دي خو په ویررینګ نه پوهیږم ځکه کله چې د اصلي کار ځاې راشي نو استاذ ما دیو بل کار پسي لیږي چې زده یې نه کړم له ما څخه د شاګرد په بیه د نوکر کار اخلي همدا لامل دی چې زه په ویر پوهیږم اورینګ مې نه دی زده

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه او بد

چې ژوندي یې تر تا بد او چې مړ شوې له تا بل ښه نه شته�له وګړو له نظره

چې برحاله یې تر تا ښه چې منفک شوې تر تا بل بد نشته---د همکارانو له نظره

چې جره (مجرد) یې تر تا ښه چې کوروال شوې تر تا بد نشته ---له انجونو له نظره

چې پلار د بچو یې له تا نه بد که بې بچو یې له تا نه ښه نشته ---د کرایي دار له نظره

چې نرم خوی یې له تا ښه که تند خوی یې له تا بد نشته ---د میرمنې له نظره

که لکړه لرې له تا بد او که یې نه لرې له تا ښه نشته ---د سپو له نظره

چې ډیره پریړدي له تا بد او که یې خرېیي له تا ښه نشته --- د ډمانو له نظره

چې شتمن یې له تا ښه او که غریب وې له تا بد نشته�د خپلوانو له نظره

که موټر لرې له تا ښه او که یې نه لرې له تا بد نشته--- د ګاونډیانو له نظره

پیسه دوست که درواغجن شی یوه غیران ته بم اتوم شي--- د پوهانو له نظره

په سیاست کې رښتیا نه شته ،بېله غلا دغله بل کار نشته�د تجربو له نظره

ملت او حکومت

شاګل خان د یوه سیاسي ګوند په پټو سترګو د ټولو پریکړو په منلو سره د خپل کلي وکیل وټاکل شواو ددې لپاره چې له نورو خلکو نه وپیژندل شي یو ه سره چتر ی یې په خپلو پیسو رانیوله هر چیري چې به تی که باران و که لمر که به پلي وویا سپور که به په ګاډی کې وو یا په مغازه کې هر چیري به یې چتری په سر نیولي وه

چا ترې وپوښتل چې وکیل صیب ولې دي په سرویس کې پر سر چتری نیولې ده ؟یو خو باران نشته او بل داچې موټر ټیټ دی او بیروبار دی ته هم ورسره په عذاب یې او هغه خلکو ته چې تا و رسره ژمنه کړې ده چې مرسته ورسره کوي هم په تنګیږي

وکیل صیب په ډیره امرانه ګړدود(لهجه) تر یو لنډټوخي او غاړي تازه کولو وروسته وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

موړ چې وروسته پاته یو همدا لامل دی څکه ملت او حکومت باید سره جلا شي که زه چیري دا چترۍ په سر نه کړم څرنگه به حکومت اوملت یعني زه او ته څوک وپیژني (کټ کټ یې وخندل)

رښتیا هم د داسي ده د حکومت سړي باید یا چترۍ یا قره قلۍ یا لویه صدرۍ یا هم لکۍ ولري یا نور څه چې د ملت څخه یې توپیرو شي

ستنگري ښځې

فرانکلن وایي د ښځو ژبې تورې دي او هغوی هیڅ وخت نه پرېږدي چې تورې یې زنگ ووهي ر ښتیا هم د ښځو ژبې غوڅوونکي (جارحه) او اورنیو(ناریه) وسلو ته ورته دي او دځینو ژبې د سرو زرو کوچنۍ زینتي تورې دي چې په اساني د مېړه د خپلوانو پر بدن ننوتلای شي. دي ډول ژبه لرونکو ښځو ته لاکتي ښځې هم وایي د ځینو نوري ژبې کټ مټ د ستوې(پیش قبضې) په غښوالي او تیره والي دي چې د مېړه د دوستانو لاسونه او پښې په یو ه گوزار پرې کوي چې تور زنی ښځې هم ورته وایي.

د دي ښځو او د هغو د مېړو ځانگړتیاوي داسي لنديز مومي:

-لاکتي ښځې کور او میړه خپل کنې د سهار له لمانځه څخه تر ماخستن پوري د کور کارونه لکه جارو ، اوږه اخښل، دډوډۍ پخول، کالي پریولل د مېړه چاپي کول او پر مخ سرخي او سپیده ټپل او د سهار دپاره اوبه تودول په یوازي توگه پر مخ بیایي مېړونه یې هم د دوتر له څوکۍ څخه د ناستي سترې شوي وي لکه یرغه آس تر کوره ځان رسوي خو د کور وره ته د رسیدو سره سم سست او بیحاله لکه سل کلن سپین ږیری کړوپ او او کوږ په ټوخه ټوخه د کاله انگړ ته ننوځي او ځان هغې کوربچې ته چې تر مخه ورته اواره شوې ده رسوي او اوږد اوږد غځیږي توري هیلي چای او چاپي کول یې اړین(حتمي) کار دی خو د زینتي تورې د زنگ د مخنیوي په پار د میړه د نورو خپلوانو د چخولو نغمه د مېړه غوږ ته رسوي.

ستوې ډوله ښځې د مېړه سره یو ځای له خوبه راکښیني د کور ساده کارونه په خپله یا پر خواښي اجرا کوي او گران کارونه د کورني کار په ډول مېړه ته پرېږدي ،د مېړه د تگ سر یو ځاي دا هم له کوروځی او د مېړه د رارسیدو سره یوځای کورته رارسیږي او مېړه یې د رسېدو سره سم په کورني کار بوخت کیږي غوږ لوښې، خیرن کالي، اوتو... او چای دمول...

ستومانه ستوې ښځې تر چای دمولو پوري ارام کوي د پیالو په شرنگي سره پر ځاي جگي کښیني او چای څښي او د دي لپاره چې تورې یې زنگ ونه وهي د مېړه د خپلوانو په ردو او بدو ویلو پیل کوي د دې غوږونه او د هغه بل پوزه پرې کوي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریېمه ډله یې تور زني ښځې دي چې په یوولسو بجو له خوبه را کښېني په ببرسر او ناولي مخ د مېږه د تیاري کړې سرې چای نوش جان کوي تر سینګار و روسته د پلار او یا دوستانو کره ځي او هغه وخت چې مېږه یې ټول کورني کارونه وکړي ایله بېله دا هم کورته رارسیږي او له واره د دي لپاره چې توري یې زنګ ونه وهي د میږه پر دوستانو برید کو ي د هغو سرونه پرې کوي او چې مېږونه خوار یې څه ووایي نو د واره په سینګار ځې کې سینګار کړې مخونه پریمنځی او مېږونه لړمون خوړین پریږدي.

خو یه وروره ! یوه بله ډله ښځې هم شته چې اورني(ناریه) ژبې لري چې یو وار یې موخه (هدف) ونیسي او هغه تباه کوي د ستنګر غوندي د موخې پسې وي دې ښځو ته ستنګرې ښځې وایي که دا ښځې ووایي چې ستا مور نور په دې کور کې اوسیدی نشي بیا چې هغه ورکه یا مره نه کړي نه یې پریږدي د دې ښځو مېږونه سهار وختي راکښېني ټول کورني کارونه تر سره کوي بیا نو خپلو دندو ته ځي د دندو له بشپړیدو نه مخکې په یوه بهانه کورونو ته راځي چای دموي چې میرمني یې راورسیږي بوټونه یې ورباسي هندي ګل ماله (ګیت ماله) ویدو ته اچوي او ورو ورو یې چاپې کوي .د ستنګري غوم غوم چې نور دي وورونه دي ورور تر هغه دوام کوي چې خوار مېږه یې ومني چې ورور یې نه دي نور ورور.

خوار مېږه چې د دیګ او چایبر څخه وزګار شي نو سینګار ځي ته کښیني سترګې توري، میک اپ او لبسرین وټپې د زرو امیل واچوي او په ناز ناز د ستنګرې خوا ته ورشي او د جار دي شم جار دي شم په ویلو د ستنګرې دود پو کوي او په چورت کې وي چې سهار ته اوبه تودي کړي کنه.

ټولواکمني (امپراتوري)

د شرمښ له ګواښیدو ، ښکنځلو . غوړچونو او بې ځایه پلمو څخه د ختو ډکي لوی ویالې دېخوا ټول ژوي ډیر په ربړ اخته وه خو د ویالې هاخوا ژویو ښه ژوند درلو د ځکه هغوی شرمښ نه د رلود

د ویالې دېخوا ژوو د خان د ژغورتیا لپاره یو پلان جوړ کړ او د پلان د پلې کولو دنده یې زرې ګېدړې ته ورپه غاړه کړ چې شرمښ لکه پلار یې په ختو کې ډوب کړي.

یو و رځ زرې ګیدړې شرمښ په خبرو خبروله ختو ډکي ویالې ته بوت او د هغې خوا د خوږو غوښو ژویو ښیګڼې یې ورته څرګندولې او هم یې له پلان سره سم په درواغو سره پر دواړو خواو د ده د پلار واکمني کیسې ورته کولې او په مکر یې ورته ویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار دي ډېر زړه ور حکمران وو دلته به ودرید او له ویالې به یې په پټو سترګو ټوپ واهه هلته به یې یوه هوسۍ نوش جان کړه بیا به بیرته دېخوا راغی هغه وخت دا ویاله ډېره پسوروره وه اوس خو ډېره کمبره شوې ده ،ته هم د هغه پلار زوي یې لږ مېړانه وکړه په تا کې هم د هغه پلار وینه چلیږي

د شرمښ په رګو کې دغیرت وینه وچلیدله تر شا ولاړ خو زړه یې ونه کړ چې ټوپ ووهي سترګې یې سرې شوې

زړې ګیدړې پر له پسې هڅاوه او په مکر یې ورته ویل:

کټ مټ لکه پلارغوندی دي د هغه سترګې به هم تکې سرې شوې خو ټوپ به یې کړ.

شرمښ بیا تر شا ولاړ خو د ویالې په لیدو خولې پرې را ماتې شوې. زړې ګیدړې په مکر د واه واه کټ مټ لکه پلار دي! هغه هم په لومړي پلا هم داسي... خو ټوپ به یې کړ.

ویلو سره یې شرمښ نه پرېښود چې د دې کاره لاس په سر شي.

شرمښ د پلارد غیرت خبرو نور هم زړور کړ. بیا تر شا ولاړ خو بدن یې وربېردید او پښې یې سستې شوې.

زړې ګیدړې د شاباش په ویلو سره وویل:

کټ مټ لکه پلار دي پر هغه به هم د غیرت خولې را ماتې شوې او لوند خیښت به شو او ټول بدن به یې له غروره رېږدېدې اوځان به یې لوند کړ تا خو لا تر اوسه ځان نه وی لوند کړی!

شرمښ ته دا ټول کارونه عادي وښوول شول د پلار غیرت یې سترګو ته نیغ ودرید تر شا ولاړ په منډه شو او ټوپ یې کړل تر ویالې هغه خوا واوښت.

شرمښ خپله امپراتوري جوړه کړه ځکه په اساني اوښت او راوښت د زړې ګیدړې بې کچه هڅول د شرمښ د امپراتوري د جوړولو لامل شو. ددې پر ځای چې یې دا خوا له ظلمه وژغوري هاخوا یې هم په غضب اخته کړه.

زړې ګیدړې په ناسمي هڅوني له کبله د مکارې لقب ورکړ شو .که څه هم زړې ګیدړې ددې تاریخي خیانت له کبله ځان په هم هغه ختیو کې ننه ایست خو ګټه یې ونه کړه اوپه تاریخ کې همداسي خوندي شوه.

د درویش ډالۍ

زلمی ترکان چې د تندي په خولو او دلاسو په ټناکو یې ځان نه شو مړولای، د یوه بډای سړي پر لور مین شو شپه او ورځ لکه ماهي تپیده په ډېر زړورتیا د انجلۍ پلار ته د مرکې لپاره ورغی او له ځان سره یې وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا مرگ یا بری!

د انجلۍ پلار زلمي ته وویل:

په یوه شرط لور درکوم ته به ماته یو لک افغانی په درویزه (فقر) برابر وي!

مجنون زلمي چې په لسو کلنو کې یې د زرو افغانیو څښتن شوي نه و نو یولک په درویزه برابرول ورته نا شونی وبرېښیده زړه یې و ځان تر موټر لاندي کړي خو بیا یې له ځان سره وویل:

یو ازمېښت به وکړم! بیا یې د ملنګي کالي واغوستل او کچکول یې پر غاړه کړ کوڅه په کوڅه ،کور په کور یې ګدایي کوله ،څه مهال لا نه وو تیر شوی چې ونه یې ښه جګه شوه ،سره باړخوګان یې وکړه او ښه چاغ شو او بل دا چې تر یو لک نه یې ډیري پیسې ټولي کړې نو د انجلۍ د کور پر لور رهي شو په لاره کې یې له ځان سره ویل:

کاشکي له دې چمه (معاملې) تیر شم

خوله دې کبله چې ژمنه یې کړي وه نو ورغی او د پیسوډک بکس یې د انجلۍ د پلار مخې ته کېښود.

د انجلۍ پلار پیسې وشمیرلې او بیا یې ورته وویل:

سمه ده اوس نو ګدایي پرېږده ! ورځه خپل اصلي کسب پیل کړه!

درویزګر زلمي په غوسه ورته وویل:

دا څه وایې ښنګه پرېږدم!

تا دګډایي خوند لیدلی دی ؟ که له ځانه لګیا یې!

د انجلې پلار ورته په غوسه وویل:

دا زما شرط دی !

درویزګر ورته په غوسه وویل:

زه ستا د لور نه تیریدای شم خو د د رویزګري څخه نه!

او زیاته یې کړه: څه بیوزلی خو نه یم زر انډیوالانې مې نوري ستا له لور نه ښه پیدا کړي دي دا چې ژمنه مې کړي وه راغلم کنه زه او ستا لور ډیر سره لیری یو دا یو لک افغاني مې هم د درویش ډالۍ در بخښلي دي!

د خدای په امان.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د روژي پر پنځلسمه اختر شو

دا د هغو درو � څلورو وګړو کيسه ده چې د بل يې نه اوريده .وايي داسې هيوادونه هم شته چې ټول سره يو د بل نه اوري يا لږ اوري بايد توبه وکاږو چې له داسي خلکو څخه مو دی خدای وساتي او خدای دي دا وس ورکړي چې غوږنۍ(ګوشکي) ځان ته واخلي.

وايي کوڼ جمال سپيره غوږونه او وچي شونډې لالهانده هاخوا دېخوا به بېړه ګرځيد را ګرځيد او هر څوک به چې مخي ته ورغی .نو په ډير ټيټ ږغ چې يوازي دی پوهيده چې څه وايي ترې پوښتل:

-ورروه زما وزې ورکي دي يوه يې شودې کوي او بله يې وچه ده. د وچي بيا يو ښکر مات دی زوی مې وږی دی...

-لارويو به د ده له حرکاتو او شونډو له رپيدو څخه اټکل کاوه چې خير غواړي نو په غوسه به يې ورته وويل:

-خدای دي درکړي ځوان سړي يې شرم وکړه ځان او اندام دي ګوره خير غواړې بې غيرته!!..

-چا چا به لا له غوسې غاښونه ورته چيچل.

-کوڼ جمال په نهيلۍ د کور خوا ته روان و او له ځان سره يې غوم غوم وو او ويل يې:

-اخيره زمانه ده څوک د چا نه اوري نن ده که سبا هرومرو قيامت دی خو سترګې يې پر يوه بزګر ولګېدې له خوشالۍ يې سترګې وبريښيدې او مخامخ ورته ودريد او ورته يې چې هغه هم له بد مرغه کوڼ وو وويل:

-سلام عليکم! زما دوې وزې ورکي شوي دي يوه شودې کوي او بله وچه ده او يو ښکر يې هم مات د ی زوی مې وږی دی مور يې شودې نه لري....

بزګر چې په خپل کار اخته وو فکر يې وکړچې دی هم روږه ماتي ته وږيا ترکاري غواړي نو په غوسه يې ورته وويل:

-زه دلته ترکاري نه پلورم ورځه له بازاز نه يې وپلوره!

لاس يې د بازار خواته ونيوی

کوڼ جمال د خير يوسي په ويلو د بازار خواته رهي شو اوله ځان سره يې ويل دا چې قيامت نه راځي د داسو ښو خلکو له برکته دی

جمال سوچ وکړ چې هغه ورته ويل وزې د بازا رخواته تلي دي نو د منني په پار يې و رته وويل:

-خير يوسي ورروه چې راودي ښوولې!

بزګر سوچ کاوه هغه ورته بد او رد وايي نو هغه ورته وويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ځه وروره چې بيا را نه شې!

له نيکه مرغه جمال خپلې ورکې وزې په بازار کې وموندلې او په خوشالۍ کورته راغی او ټوله کيسه يې و خپلې ميرمنې ته وکړه او دا چې اوس هم ښه ښه خلک پيدا کيږي شکرونه يې وايستل.

جمال او ميرمنې يې وپتيله چې دا وچه وزه چې يو ښکر يې مات دی و بزګر ته وبښي ځکه دوی يې له لوی لالهاندې څخه ژغورلې وو . جمال وچې وزه له روغ ښکره ونيوله او بزګر ته يې بوتله

-بزګره وروه! خدای دی خير درکړي ښه سړی يې زموږ ورکې وزې دې را وښودلې کنه په کومه قصابۍ کې به يې اوس غوښې پلورل کېدې او زما زوی به له لوږې مړ وای. دا وچه وزه يې ستا خير که يو ښکر يې مات دی

)د اشارو سره.(

بزګر چې د جمال شونډې او د وزې مات ښکر وليد داسې پوه : چې په ناحقه تور واوښت او داسړی وايي چې ولې دې زما د وزې ښکر مات کړی دی.

بزګر په داسې حال کې چې له غوسې ريږديدې وويل:

-زه والله خبر يم بيا لېونی خو نه يم چې د پرديو خلکو د وزې ښکر مات کړم هغه هم په دې مبارکه روژه کې توبه توبه ځه وروره لار دې واهه!

دوه کاڼه دواړه کرار کرار اخته وه يو څه ويل کيدل اويو بل شی مانا ترې اخېستل کيدله.

جمال داسې وانګيرله چې بزګر ورته وايي وچه وزه نه غواړم هغه بله د شودو هغې راکړه!

نوهغه زارۍ يې ورته پيل کړې :

-دواړه دې له تا جار شي خو د هغې بلې شودې خپل زوی ته ورکوم مور يې شودې نه لري دغه ښکر ماته وزه ومنه(د اشارو سره)

د جمال ننواتې و بزګر ته غوسه او قهر ښکاريده.

)د دې نه ښکاري که څوک د چا خبرې نه اوري نو کره يې هم نه ويني خپل سوچ يې خبرې او کړه ورښيې(

دبزګر چې وار په واريې غوسه له دې ناحقه تور څخه زياتيده وويل:

اوس چې ترکارې نه درکوم قست اخلې ما له هغه سره وپيژندې چې دنګه مار (دعواجلاب) يې!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوي خبري دومره ردي بدلي شوې چې لاس او ګريوان شول نو غوره يې دا وګڼله چې درېيم سړي ته ورشي . نو په داسي حال کې چې د دواړو خولې ښوريدې(په اشارو سره) يو په غوسه او بل په ننواتي وو سره رهي شول په لاره کې يې يو سپين ږيری چې د بده مرغه هغه هم کوڼ وو او بام يې اخيړاوه وليد دواړو خپله کيسه ورته په يو وار پيل کړه:

سپين ږيري چې د دواړو د لاسو او شونډانو ښوريدل وليدل نو پوه شو چې دوی شکايت ته راغلي دي دوی وايي دا کوڅه مو ولي په اخېړ بنده کړې ده. ولي ګانړۍ (اوګيره) په کور کې نه نيسی.

سپين ږيري سوچ وکړ چې يو خو سپين ږيري دي او بل دا چې روژه ده نو راځه دوی ملامت کړه نو لکه چې شخړه يې په پيسو غوښتله لستوڼي يې بډ وهل ملا يې په پټو تينګه وتړله له بامه راکوز شو او په کوڅه کې د شو ندانو ښوريدل او لاسونه غورځول خپل لوړ ستونځ (اوج) ته ورسيدل:

دا لاره د چا دپلار ده!خود يې بندوم څوک يې قواله لري !!لاس مو تر لندنه خلاص! زه نر نه وينم! ښځنه غواړم مور يې شودې نه لري.. وچه وزه... مات ښکر... ترکاري....

لاسونه هرې خواته په اشارو وه شونډې په ښوريدو وې.

نورو لارويو سوچ کاوه چې ګوندي دوي ورزش کوي

کرار کرار دا و رزش توند او تيز شو،يو پر بل بريدونه پيل شول يو وار به ختګر لاندي شو بيا به بزګر او کله کوڼ جمال لاندي شو

په همدې جګړه کې روژه ماتي هم تير شو نو درې سره وپيتيله چې کازي ته ولاړ شي نو درې واره کازي ته ورغلل له بده مرغه کازي هم کوڼ وو او خداي خبر څومره پريکړې به يې هسې په اټکلي ډول کړې وي:

جمال ، ختګر او بزګر د کازي په ليدو په يو وار په خبرو او اشارو شول:

-چا لاره بنده کړې ... ښځنه غواړم مور يې شودې نه لري....پورته مې کاګل کوی... هاخوا بازار....

کازي د د وی په ليدو په غوسه شو او ويې ويل:- يو يو شاهدي ورکړي!

ختګر چې تر نورو ډير سپين ږيري وو لږ مخته او په اشارو شو

-ما پورته پر بام کاګل کوي(پورته يې ګوته ونيوله)

هغو دوو نورو هم سر وښوراوه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کازي چې ډیر پوه سړي وو او پوهیدی چې هوښیارانو ته یوه توری بس دی نو له ځان سره یې سوچ وکړ د دوو پر ځای دری شاهدي ته راغلي دي خلګ به وایي کازي بې عقله دی، دی په نیمه نه پوهیږي زه دومره بې عقله نه یم نو له ځایه پورته شو او ویې ویل:

بس بس زه پوه شوم چې تاسوسپوژمۍ لیدلي ده ځی سبا اختر دي (له داسي پریکړي جار شم رښتیا هم د سپوږمۍ څوارلسمه وه او دوی هم سپوژمي لیدلي وه)

او هغه وو چې د روژي پنځلسمه اختر شو موږ لا د ماشومانو لپاره د کالو ټوکر نه وو اخیستي.

یو مشر چې د بل نه اوري او د بل په اشاره پریکړې کوي هرومرو به د روژې په پنځلسمه اختر وی خو د لسو مشرانو په پریکړو نه پوهیږم چې څه وخت اختر او څرنګه اختر شي او....

پر پاچاهي یې نه ورکوم

ترافیک غورازه چکله موټر ته لاس ورکړ . موټر و درید او د کړکۍ له ماتې ښیښې نه د موټروان سر را ښکاره شو.

ترافیک : لیسانس او جواز سیر دي راکړه!

چلونکي دېخوا هاخوا د واسکټ جیبونه ولټول او ویې ویل:

-راخځه ورک شوي دي!

ترافیک ورته په غوسه شو او له یو � دوه پټکو وروسته یې موټر د سرک پر غاړه ودروی او د جریمې د پاڼې په لیکلو بوخت شو

موټروان د واسکت له غوړ جیب نه د نسوارو ډبلی راوکیښ د مخ او غاښو په لیدو شو او له ځان سره یې غوم غوم وکړ او ورو یې وویل:

تر دې موټروانې خو د ترافیکو کومندانې ښه ده.

ترافیک د جریمې پاڼه موټروان ته ورکړه

موټروان په تونده لهجه وپوښتل :

-څودي؟

-دوه سوه!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

موټړوان د شنو لوټو بنډل راویست او یو لوټ یې ترافیک ته ګذار کړ او ورسره یې وویل:

نوریې ستا!

موټړ یې سوچ کړ او په داسې حال کې چې ګیر یې الیشاوه(بدلاوه) د ځان سره و ویل:

-نه بابا پر پاچاهي یې نه ورکوم او په روڼ تندي پر خپله لار روان شو

کابل ۱۹۹۱

د څوکۍ خوند

ترهغې وروسته چې جلندر خان له ریاست لیرې شو برات ګل خان چې ډیر ښه چلندي او ټولنیز سړی دی زموږ رییس شو هغه هر چا ته ان که د ټیټې رتبې مامور هم وي له ځایه ورته پورته کیږي د لاس روغبړ ورسره کوي او تر کتنې وروسته یې تر وره پورې بدرګه کوي. زما دا کړه وړه ډیر خوښیږي ځکه د انسان کرامت ته درناوی تر ټولو ښه کار دی.

ورو ورو ځیر کیدم چې نوی رییس صیب یوازې پخوانې رییس جلندر خان ته له ځایه نه پورته کیږي په ناستې روغبړ ورسره کوي او وروسته یې هم نه بدرګه کوي

ما ته دا معما پیچلې وه نو ځکه مې یوه ورځ رییس صیب ته ورغلم .ماته چې د تحریراتو کارمند وم له ځایه جګ شو تر روغبړ وروسته مې د یوې پوښتنې غوښتنه ترې وکړه هغه په ورین تندي اجازه راکړه:

ماځینې وپوښتل:

-رییس صیب که څه سپین سترګې کیږي خو بیا هم ستاسو ښه چلند دا جورت راکوي چې یوه پوښتنه درڅخه وکړم.

-مهرباني!

تاسود هغه ښه چال چلنداو سلوک له مخې چې لرئ ټولو اړوندو ته چې ستاسو لیدو ته راځي له ځایه جګیږئ خو... خو یوازې جلندر خان ته ...

که مو ډیر ځیني بد راځي چې نور دلته د راتلو اجازه ورنه کړم.

رییس وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-نه، نه!

د رییس تندي لا پراخ شو او لږ موسکی شو او ویې ویل-:

-هغه داسي سړي دی که چیري زه له ځایه پورته شم هغه سم له لاسه زما پر ځای کښېني او ورو یې زیاته کړه:

هغه د دې څوکۍ خوند لیدلی دی.

مامور باشي خشره باشي پیش بیا

په داسي حال چې لاسونه مې په خپلو پړسیدلو جیبو نیولی وو په بسم الله ویلو سره د میوو د کراچیو ګڼه ګوڼې ته ننوتلم او له ځان سره مې وویل:

-شریفه! نن دي پوره پنځه بنډله د لسګونو نوټونو تنخواه او ماکول اخیستي ،جیب دي ډک دی چي نن میوه نه اخلې نو کله به یې اخلې؟

د میرمني خبري مې په غوږو کې ازانګې کوي چي ویلې:

-هو سړیه! ګوره شودې نه لرم ماشوم وږی دی د ګاونډي ښځې ته ډاکټر ویلي وو ښوروا او میوه خوره چي شودې وکړې نو یا غوښه راوړه یا میوه چي شودې وکړم.

غوښې خو مود لوی اختر په لومړۍ و رځ وخوړې پاته شوه میوه د ځان سره مې حساب وکړ که پوډري شودې واخلم د کور کرایه، برېښنا، صابون ، کوپوني توکې،جارو، تیل او د رادیو بالتۍ به په څه واخلم نو هرومرو شودې اخلم.

ښه کومه میوه واخلم را په یاد شول خټکی ښه دی ځکه کله چې مې میرمن د هیلی په واده کې خټکی خوړلی وو نو په ډېره خوشالۍ یې د شپې راته ویلي وه:

هو سړیه! نن مې شودې ډېري شوي دي ولې؟

نن مې خټکی خوړلی دی (په ډیره خوشالۍ) نو خټکي پلورنکي ته نژدې شوم او زړه نا زړه مې تري پوښتنه وکړه:

کاکا من په څو دی؟

پلورونکي ما ته وکتل خو څه یې ونه ویل. له شا نه یو بل ږغ کړه :

من په څو دی ؟

پلورونکي د ښتني پیرودونکي د ږغ په اوریدو له واره ځواب ورکړ :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-اته سوه.

ډیر ورو د دوکان له څنګه تیر شوم چې پلورنکي مې ونه ویني. هر خټکی له من - درې چارکه کم نه وو او ما ۲۲۰ افغانۍ ونډه ورته ایستلې وه نو له ځانه سره مې وویل:

خټکی نه شفتالو، نو د شفتالو کراچې ته ودریدم ،خو ژر پوه شوم چې شفتالو هم شودې نه ډیروي ،همدارنګه هندوانې،زردالو. ام ، ګیلاس...

یو هم زما په خیال شودې نه ډیروي ،په همدې چورتونو کې وم چې کومه میوه شودې زیاتوي، چې د مامور سرګردان خبرې را په یاد شوې، چې ویل یې که میوه خورې نو ماښام یې اخله ډیر ارزانه وي.

کور ته ولاړم او ناوخته د میوې د کراچیو بازار ته د دوه سوو افغانیو سره ورغلم پیسې مې د کیسه برانو له ویرې په کور کې پریښودې ځان او کیسه بر مې دواړه بیغمه کړل.

جوړ جشن وو په هرې کراچې ګیس څړیده او ځلیده خو نرخونه همدا رنګه لوړ وه نود هرې میوې د نرخ په اوریدو په موزون قدم ترې تیریدم اخیر ګیسونه هم تیل خوري، خو د شودو د زیاتیدو میوه نه پیداکیده. له یوې کراچی نه چې د نورونه لږ وړاندې وه د سړک منځ کې ولاړه وه او ګیس یې هم نه درلود داسې ږغ پورته کیده:

مامور باشې خشره خور باشې پیش بیا!

له ځانه سره مې وویل:

لکه چې همدا بې ګیسه کراچی د مامورینو ده او همدا ماته وایې پیش بیا، نو کراچی ته نژدې شوم په کراچی کې الوبالو وو هغه هم ډیر ارزانه چارک په ۱٦۰ افغانۍ له واره مې له الوبالو څخه کڅوړه ډکه کړه او د سترګو تر کونجو مې بل پیریدونکي ته چې زما څنګ ته ولاړ وکتل هغه هم ماته مامور ښکاره شو او هغه ته زه . په ډیر ویاړ او غرور مې د میوې کڅوړه په لاس کې ونیوله او د موټر تم ځی ته وراغلم خو اخیرې سرویس را نه تللی وو او پر ځای یې ټکسي ولاړ ووچې په سل افغانۍ یې یو تن پورته کاوه او زما سره څلویښت افغانۍ وې. ټکسي موټران تلل او راتلل هیچ چا چنه منه نه ورسره واهله او هیڅ ټکسي وان هم نه ویل مامور باشې خشره خور باشې بی پول باشې پیش بیا!

یو ټکسي ته چې دوه سپرلۍ یې کمې وې ورغلم او په عذر مې ورته وویل:

وروه څلویښت افغانۍ درکوم مامور یم نورې راسره نشته!

هغه راته په غوسه وویل:

څوک بیا تجار دی چې ته مامور یې اخیر موټر تیل خوری څه اوبه خو نه خوري!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

موټر یې سویچ کړ او ولاړ.

پر سړک څوک نه ښکارېده یوه کراچۍ روانه وه چې یو تن پر هغه ناست او بل هغه راکښله زه هم د کوڅه دربو سپو له ویرې ورسره ملګرۍ شوم .هغوی تیز تلل او ما ورسره څغاستل له ځانه سره مې سوچ وکړ او داسي هوډ مې وکړ. چې دوی دواړه پر کراچۍ کښېني او زه به یې راکاږم، ما کڅوړه پر کراچۍ کېښووله چې څیري نه شي او په دې ډول تر یو ځای پوري له دوی سره او هغه نه وروسته یوازي په داسي حال کې چې دشپې بندیز پیل کیده کورته ورسیدم.

میرمني مې په وره کې ولاړه وه فکر یې کاوه چې کونډه شوې ده زما په لیدو خوشاله شوه او په شکر کښلو شوه او زما ژوندي راتګ ته یې خیراتونه او حلواوي ایښي وې.

له هغه وروسته چې ډوډۍ مو وخوړله نو په پوره غرور مې ږغ کړل:

راواخله هغه میوه چې ویې خورو!

د میوي له ټکي سره مې دري واړه ماشومان په بستره کې جګ کیناستل او کورس یې ناري کړ:

کومه ده میوه!

تا به ویل نه چې پیشلمی دی که څه!

د میوې په لیدو لړ وارختا شوم ځکه الوبالو چنجن وه او هلته نه ښکاریده نو ژر مي بهانه جوړه کړه :

چنجن الوبالو ویتامین لري!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کسر شان

شمشتوخپله دنده د کسر شان په خاطر پرېښووله هغه لومړی د سینما ګانو د ټکیټونو د تور بازار تکره غړی وو هغه هدو په دې دنده کې بهرنۍ ژبه هم زده کړې وه او وروسته یې د ښو فېلمونو د کموالی په خاطر دا پخه دنده پرېښووله او نوې دنده یې غوره کړه.

هغه چې لاس او پښه یې پلستر وه او د ابن سینا د روغتون په عاجلي کوټه کې بستر وو خپله کیسه داسې کوي:

هره ورځ به له څیرو کالو او لوڅو پښو او شلیدلي ګریوان سره له یوې ټوټې وچې ډوډۍ د نوي ښار د لوکسو او پیسه والا خلکو د کورو مخې ته د خځلو(کثافاتو) بیرل تر څنګه کیناستم د کور د ښځېتن په لیدو به مې په پټه له جیبه وچه ډوډۍ راویستله نو هغه به مې په مزه مزه خوړله او د خځلو د بیرل په لټولو به بوخت شوم خو زما داکار په لیدو به کور والا شتمن زړه را باندې وسو، جیب ته به یې لاس کړ ښې ډېرې پیسې به یې راکړې. تر ډېره مې دا کار وکړ په دې کار کې ډېر بریالی وم او ژوند مې ښه چلیده.

د ډالرو د بیې په لوړیدو سره ماته هم نوې چورتونه را پیدا شول او له ځان سره مې وپیتیله.

چې باید زه هم د ډالرو کار وبار وکړم نو د وزیر اکبر خان مینې ته چې هلته ټول بهرنیان ژوند کوي ورغلم هلته د یو ښه لوکس بهرني کور مخې ته کیناستم د کور والا د دروازې په پرانیستلو سره یو وروستی ماډل موټر راووت ،ما هم د چپه شوی بیرل په لټولو پیل وکړ . موټر راووت ما ته نژدې شو له سترګو له کونجو مې وکتل, په موټر کې یوه پی مخې بهرنۍ پیغله ناسته وه، غاړه دې مې بنده نه شې وایې: په بهرنیانو کې پیغلې نه شته نو یوه انجلۍ ناسته وه ما ته یې اشاره وکړه:

چې موټر کې ورسره سپور شم ما دېخوا هاخوا وکتل چې داډه شم هدف یې زه یم په خوشالۍ په موټر کې سپور شوم او په خوږو چورتونو کې لاهو شوم:

ښایي کوم لوکس رستورانت ته مې بیایي ؟ یا به یې خوښ شوي یم؟ وایي په بهر کې داسې ځوانان نه پیدا کیږي یا به مې کوم بل هیواد ته استوي ؟ نقدي پیسې به نه لري له چا نه به یې اخلي ؟ په همدې چورتونوکې وم چې موټر بیریک ونیوه او پی مخې ما ته په اشاره په مکروریانوکې د کثافاتو لوی سیمنټي صندوق راوښووه چې په چټلویو پټ وو او د دس � مس- چس په ویلو یې ما ته وویل:

دلته ډېرې خځلې شته انشاءالله چاره دې په دې کیږي او که دې چاره ونه شوه زه مازیګر بیرته ددیخوا نه تیریږم بیا دې د کابل دریاب ته بیایم....

ما له خوشالۍ نه په هندي اکټ سره ځان په هغه خځلو وغورځاوه او هلته پرتو ښینبو زه ټپي کړم.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د باي باي په ويلو ولاړه.

مدرنيزشن

زما يو ملګري نه پوهيږم څرنګه يې د بخت ستورى و ځلېدى په مکرويان کې يې کور واخيست. د دې لپاره چې ځان له سيالانو سره برابر کړي ټول زاړه او د مکرويانو تر سليقې بهر شيان يې خرڅ کړل(ځکه دوى له د اپارتمانو له شا برنډې ته ځير شوي نه و چې ځيني ترې د زړو کالو د زيرمتون کار اخلي) او پر ځاى يې لوکس او برقي سامانونه رانيول چې تر نورو ګاونډيانو څخه کم نشي ، ميرمنې يې په خپل وار لستوڼې بډ واهل او د مړنو اصطلاحاتو کورس يې خپل ماشوم ته پرانېست چې په خبرو اولغاتوکې تر نورو ماشومانو چارک- نيم چارک زياد وي .

زه چې له نوي کوره خبر شوم د کور د تبريکي لپاره ورغلم د کوچني اجمل او د مور په خبرو او لباس کې ډير توپير راغلي وو کالي يې لکه وېښتان لنډ شوي وه او د خبرو مساله يې ډيره شوي وه، دا دومره بدلون په دې لنډه موده کې ډير عجب راته ښکاره شو . خو د مکروريانو له اعجاز نه هم بايد سترګې پټې نه کړو له اپارتمان سره داسي بدلونونه بايد وي کنه نو عادي کور او مکرورينونو توپير په څه کې دى!

کوچني اجمل به د هرې کولچې او چاکليټ په اخيستلو سره د وبښه (!؟) او مننه ټکي کارول.

له دغو خبرو سره زه په چورت کې شوم او رنګ مې سور واوښت ورو ورو ځير شوم چې ماشوم ما ته ځيني نصيحتونه هم پيل کړل:

کريمه(پخوا يې کاکا جان راته ويل)! خواږه مه خوره چې ستوني دي په دردوي!

ما چې خوږو ته لاس نه وو وروړى دا خبرې مې اوريدې او خپله يې همداسي خوړله او د مننه ، موږ يم ټکي يې هم بيځايه کارول زه پوه شوم چې (دا تصنعي او تشريفاتي) ټپل شوي وييونه(کلمات) دي چې اجمل خوار ته په زوره ښوول شوي دي ، مور يې د ماشوم په دې اکر(وضع) خوشاله ښکاريده چې ښه نوي وييونه کاروي خو په ترڅ کې يې د ماشوم له بد سولې څخه به غوسه کېده نو ماشوم ته يې ويل:

-اجمل صيب! کريم مه په تلکوپ(!) کوه

-زما خندا د دغو نندارېزو او غلطو کلماتو په اوريدو دوه ګرايه(دوه چنده) شوه نژدې وو چې د خندا له زوره پوخ ووهم خو ځان مي ټينګ کړ موږ په همدې خبرو کې وو چې زما دوست هم راښکاره شو

-کوچنى اجمل د پلار په ليدو په چکچکو شو مور ته يې مخ ورواړاوه او ويې ويل:

-مامي هغه دى پاپي مې راغى!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ما په اريانتيا شاو خوا وکتل او چې پر خپل دوست مې سترګې ولګيدې له خندا مې پوخ وهل او روغبړ ته يې پاځيدم. په دې وخت کې داجمل مورزما دوست ته وويل:

- -د اجمل پاپې! ښه شو چې راغلې کريم توبره کې (!) ته راغلی دی.

د خندا مې تشې وخوړيده زما د دوست خندا هم چې رنګ يې لږ څه سور اوښتې و له ما سره غبرګه شوه .د اجمل د مور خندا په واريز(وقفه يې) ډول زمورږ خندا پسې اخيسته (تعقيبول) او زمورږ د ټولو خندا په کوټه کې انګازې جوړې کړې وې

خو زه بيچاره!

له ډېر نه پوښتنه وشوه ستا او ډاکټر تر منځ توپير په څه کې دی؟

هغه وويل:

دواړه سپينې چپنې اغوندو، د دوکان د خلاصيدو اجازه لرو، دواړه له جارحه وسلو نه کار اخيستلای شو ،دواړه تر سلو نه زيات فيس اخلو....

خو زه بيچاره!

خو ته بيچاره !!!

هو خو زه بيچاره د مشتري د وژلو حق نه لرم او هغه يې لري(په اسکيرلي ږغ)

رايګيري

مدير عارف په منډه منډه د غونډې کوټې ته ځان ورسواوه، هغه سوچ کاوه چې پرې ناوخته شوی به وي نو د دروازې له چولې نه يې دننه وکتل د رييس لاس يې د کوم شي په رای اخيستنه کې پورته وليد نو د ده لاس هم هلته په دهليزکې اتومات پورته شو او تر ټک ټک وروسته د غونډ ې کوټې ته ننووت او د نورو غړو په منځ کې چې د هغو هم ښې لاسونه جګ وو، کيناست د ده نه وروسته مدير صمد ، مدير اکرم، مدير جعفر ،پرې ګله چې د هغو ښې لاسونه هم پورته وو يود بل پسې کوټې ته راننوتل.

رييس د دې اکر (وضعي) په ليدو لږ سور واوښت موسکی شو او ويې ويل :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وبښی! زما په تخر کې دانه راختلې او نه شم کولای لاس ټیټ کړم خیر په هر ډول لکه چې د غونډې ډیر غړي پوره دي نو غونډه رسماً پیلوم.

پروپاګند

پستکي خمڅ ته ورو په غوږ کې وویل:

ته خبر یې ؟

خمڅ په هېښتیا او وارختایې وپوښتل:

نه وروره څه خبره ده؟

بې و زلې او لوږه ډیره شوې ده ان هغه لنډک نه دی

-هو!

د هغه خوارکي مخ له ډیرو شوتلو د خوړولو نه پړسیدلې دي !

خمڅ بیا په هېښتیا سره وپوښتل:

شوتلو یې څرنګه مخ پړسولې دی؟

پستکي په حق جانبه بڼه وویل:

ولې نه دې اوریدلي چې د غوا نس د ډیري شوتلو په خوړلو پړسیږي

ښکلا دې وي همداسي

بیزو سوی ته چې ورسره ګاونډی وه د خپل ورک شوي زوی کیسه کوله سترګې یې د اوښکو ډکې شوې او په داسي حال کې چې یې پوزه یې راکښله و ویل :

هغه زما ډیر ښایسته ماشوم و د هغه د پوزې او شونډو ښایست خو لاڅه کوی ډیر ښه پیکی یې هم د رلود هغه کټ مټ زما د مشر زوی په شان ښکلی...

سوی ته د بیزو د مشر زوی د څیرې را په یادیدو سره داسي په کړس کړس خندا ورغله چې په وچو پاڼو او وښو کې یې څو لوټکې وخوړلې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاغ چاغ

د ښاروالي په انګړ کې یوه ډله مظاهره چیان را ټول شوي وه او همدا یو شعار یې را غبرګاوه:

چاغ، چاغ

بیا به یوه بړغ کړل :چاغ

نورو به په یو بړغ غبرګول:

چاغ چاغ، چاغ چاغ

د انتصابي کمیسون رییس چې ډیر ډار شوی وو سل زړونه یو کړل او له مظاهره چیانو څخه یې وپوښتل:

ـ ولي چاغ؟

یو تن مظاهره چی چې اوقي (پوخ پتیر) ښکاریده په سا نیولي ګردود (لهجه) ځواب ورکړ:

هر ډنګر چې چاغیږي بیا یې بل ډنګر پر ځاي ټاکل کیږي !

پوخ پتیر بیا مخ مظاهري چیانو ته واړوه او په حق جانبه بڼه یې هغوي ته وکتل اوویې ویل:

نو موږ چاغ غواړو

ټولو په یوه اواز ورسره غبرګه کړه:

چاغ چاغ، چاغ چاغ

چاغ چاغ ، چاغ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مېړنه سيالۍ

د مکروريانو په اپارتمانو کې د دوو ښځو تر منځ په کوم کوچني شي لفظي شخړه پيل شوه . لا څو شيبې نه وې تيرې شوې چې ګڼ شمير ليدونکي دې بې ټکيټه ننداري ته را غونډېشول.

ته څه شې يې!

څه لرې ؟

په څه نازېږې ؟؟

خبرې کرا رکرار تودېدې، لومړۍ ښځې له لږ سوچ نه وروسته پر پوړني ملا لکه پهلوان ټنګه وتړله او په منډه خپل اپارتمان خواته ولاړه او د هغې خوا يې په داسي حال کې چې يو برقي داش يې پر اوږه راخيستي وو او خندنې وه بهر راووتله او خپلې حريفې ښځې ته يې په طعنه وويل:

او خوارکۍ ! راشه زما د دې برقي داش سره خبرې وکه!

دويمه ښځه د داش په ليدولو لکه چې برق نيولې وی هغه هم په بېړه خپل اپارتمان ته ننوتله او له څلورم پوړ نه يې پر اوږه خپل سل کيلويې برقي داش بهر راويسته او ورسره يې وويل:

او بيچاره ته څه له ماسره خبرې کوې! زما د دې نوي برقي داش سره خبرې وکړه!

د نندارچيانو پرله پسې چکچکو لومړۍ ښځه وهڅوله چې په منډه ولاړه شي او ځان وښي ،هغې هم په پنځو ثانيو کې يوه دولس ګزه غالۍ چې دوو پهلوانانو له ځايه نشواى ښورولاى له پينځم پوړ نه پر اوږه راويستله اوپه ميدان کې يې وچرخوله او مخ يې خپلې حريفې خوا ته کړ او ويې ويل:

ته کم بخته لومړۍ زما د دې دولس ګزه غالۍ سره خبرې وکړه!

دويمې ښځې خپل لستونې بډ واهه او لکه فنر ولاړه هغې هم هم هغسې يو دولس ګزه غالۍ پراوږه راويستله او ويې ويل:

ته خواره هم لومړۍ زما ددې(ماور) غالۍ سره خبرې وکړه! زما سره څه خبرې کوې!

لومړۍ ښځې ٢٦ انچه رنګه تلويزيون د الماری سره چې څلور تنو هغه نشواى انتقالولاى لکه بنګه بهر راويست او حريفې ته يې په کنايه وويل:

او بيچاره لومړۍ زما د دې رنګه ٢٦ انچه تلويزيون سره خبرې وکړه! زما سره څه خبرې کوې!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دويمي ښځې هم همداسي يو تلويزيون او يو راديو کسيټ سره بهر راووتله او ويې ويل:

ته لومړي زما د دې شل انچه رنګه تلويزيون او دوکسيټه نېشنل پانو سونيک تيپ سره خبري وکړه!

شخړه دومره توده شوه چې سړک بند شو د سينګار الماری تخت، ګاڼې، لوښي ، بستري، چرګان...ورو ورو د دويمي ښځې په تندي خولې راماتي شوې ځکه د لومړۍ ښځې سامانونه او د ننداركوونكو چکچکو لړ زياتی کوی، خصوصاً د سرو زرو يو کيلويې اميل يې روحيات بلکل خراب کړل او په نيمه ضعف حالت يې پر يوې بسترې تکيه وکړه.

لومړي ښځې چې ميدان يې وړی ګاڼه لکه يو ملي اتل د يو ميز له پاسه ودريده او د کاليو او ګاڼو په ښوولو لکه کلنګ چې ښکاره کوي پيل وکړ او د هر توکي په ښکاره کيدو سره به يې زياته کړه:

زما سره څه خبرې کوې د دې!...

د ننداره چيانو چکچکو ميدان ښه تود کړی وو د دې نه وروسته يې د ميړه د بانکونو او نوي رانيول شوو جايدادونواو د دوستانو دموقفونو په لست په ويلو پيل وکړ:

په پغمان کې سل جريبه باغ!

چکچکي

زما سره څه خبرې کوې راشه زما د ميړه سره چې رييس دی خبرې وکړه!

دويمه ښځه چې ضعف وه د رييس په اوريدوسره يې جتکه وخوړله له ځايه را پورته شوه او ويې پوښتل:

-څومره وخت کيږي چې رييس دی؟

-يو کال کيږي.

دويمي ښځې چې لاس يې پر ملا نيولی و و کټ کټ وخندل او او ويويل:

هوو بيچاره! ږغونه يې پيل کړه ټول چوپ شوه چې څه خبره ده.

هغې ويل:

هو بيچاره! زما ميړه يوه اوونۍ کيږي چې رييس شوی دی.

سامانونو ته يې اشاره وکړه او زياته يې کړه:

دا يې د يوې اوونۍ کمايې ده يو کال وروسته راشه بيا سيالۍ را سره وکړه ولي لي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ ښځې د ولي لي په اوریدو ضعف وکړ او ګاونډیانو هغه خپل اپارتمان ته بوتله

د میدان پر مخ دومره کالي او سامانو نه وو چې د دیرشو ځوانانو په درو ورځو کې هم نشوای دننه کولای (خدای دې مو د ښځو د سیالۍ نه وساتي) ،

)دا دهغه رییسانو میرمني وې چې رشوت یې نه خوړی‌خدای مو له رشوت خوره ساته(

مجرد کوپون لرونکي

کله چې د رادیو څخه دا اعلان خپور شو چې مجرد کوپون لرونکو ته د (الف) احتیاطي پارچې په بدل کې د واده لګښت او که مجرد کوپون لرونکي ښځه او نارینه واده سره وکړی د (ب) احتیاطي پارچې په بدل کې د مکروریان د کور څښتنان کیږي. د اعلان په سبا د کوپون شعبې ته د درخواست لیکولو پنډونه راورسیدل چې په کې د چا میرمن لا درکه، د چا خو لا پلار هم مجرد وو. ماچې د دیرش کلو راهیسي د مکروریان د کور درلودو ارمان د رلود او ان ورته حزبي شوي وم او د واده لګښت، سینګارول ،ګل پوشه ګاډۍ ، ساز، هوټل ،ویدویې کمر ې د نرخونو په اوریدو مې قره قلي خولۍ پر سر څلور ګوټې جګه شوه . نو ددې اعلان سره مې یوه اوږد درخواست لیک د کوپون شعبې ته وروړ خو هغو رسمي اسناد غوښتل ما هم لستو نې بډ وهل او خپلې میرمني ته مې طلاق ورکړ، هغه هم د خپل لمسي کره ولاړه.

د طلاق اسناد مې د درخواست لیک سره سنجاق او د کوپون شعبې ته مې ور وړ او په سلو واسطو مې متاهل کوپون په مجرد کوپون الېش کړ، ددې پړاو وروسته یې د نوی نامزدي د خلص سوانح فورمه راکړه، فورمه مې واخېستله او درسمي کارمندي نامزدي په لټه کې شوم د خپلې شعبې نه مې پیل وکړ، هغوی ټولو کارمندانو د نورو سره وعدې کړې وې، په ګاونډې نورو مدیریتونو ریاستونو، وزارتونو او کوڅو . لیلامي پلورونکو کې وګرځیدم داسي کارمنده مې ونه موندله، په یاد مې شوه چې زموږ د شعبې پیاده تاجبرو میړه پینځوس کاله پخوا مړ شوي وو او مجرده وه نو هغې ته ورغلم او د واده وړاندیز مې ورته وکړ د بده مرغه هغې زموږ د رییس سره وعده کړې وه نو اړ شوم بیرته خپلې میرمني ته مرکه واستوم چې لومړي چیرته پیاده -ماده مقرره شي او بیا واده راسره وکړي هغې چې له ما په څلوېښت کاله واده او ګډ ژوند کې ښه ورځ نه وه لیدلې نو مرکه یې رده کړه او مناسبه یې وګڼله د خپل لمسي سره واوسي نه زما په ګېډه وړې کارمند سره ،ما د مکروریان د کور ،په هوټل کې واده، ویدویې کمره ،عکاسي ډیرې کیسې ورته وکړې خو هغې داسي وعدې ډیرې اوریدلي وې او اوس چې په رښتیا برابري شوي وې هغې نه منله ،قران او قسم هیڅ ګټه ونه کړه نهیلۍ شوم اخیر مې یوه کرایي میرمن وموندله فورمه مې ډکه کړه د کوپون شعبې ته مې ور وړه، د کوپون مدیر د فورمې په لیدو په خندا شو او یې ویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ښځه زه پيژنم د سلو زياتو کارمندانو فورمې هغې ډکې کړې دي که زه وغواړم دا فورمه ردولای شم. ما ډيري نتواتي ورته وکړې او د اوړو د پارچو څخه ورته تير شوم بيا يې يو بل ډول فورمه را کړه چې هغه ډکه کړم .دا فورمه مې د ناوې دکاليو د لګښت کميسيون ته وروړه، هغو د عکس په ليدو د وطني ټوکر بيه وليکل ،ما ډير استدلال وکړ چې ناوې والا وطني ټوکر نه خوښوي .خو هغوي اصرار کاوه چې وطني صنايع بايد تقويه شي، د غوړو د پارچې په ورکولو مې په ومنل چې بهرنی صنايع هم بايد تقويه شي.

بيا د واده د موټرد لګښت کميسيون ته ولاړم هغوي د تيلو د سپما په پار د بګۍ(ګاډۍ)لګښت راته وليکی خو د صابون د پارچو په ورکولومې د پرورولګښت سپما او د ټکسي لګښت پر ومانه.

او د موسيقي(ساز) کميسيون ته د تلو نه مخکي چا وپوهولم چې ځان ديسکو کړم کنه نو يوازي د ډول (دوهل) لګښت ليکي زه چې په دې باريکو پوهيدم ،نو د خپل لمسي پراڼګي پتلون مې واغوست . ريشکي بوټونه مې په پښو، مونتانا بيک مې پر غاړه ، ژاولي په خوله، زنځير په لاس د ای يم ديسکو ډانسر په زمزمه کولو سره کميسيون ته ورغلم . هغوي زما د سپينې ږيرې او کنډولې خولې او ډسکو کاليو په حرمت کلاسيکه موسيقي د نويو ځوانانو په اواز کې راته وليکل، ډيري زاری مې ورته وکړې چې جازوبم موسيقي چې کاڼه يې هم اوري او خوند ترې اخلي راته وليکي خو هغو چې رشوت نه خوري او ويې نه منله.

د سينګارځې د کميسيون راته وليکل زيبايې در ساده ګي است خو د بورې د پارچو په بدل کې يې وليکل زيبايې در ارايش غليظ است..

چې فورمه مې ډکيده يوازي د(الف) او (ب) احتياطي پارچې پاتي وې. ان کتابچه يې هم کوم کميسيون رانه واخيستله، دا دوي پارچې مې د فورمې سره سنجاق کړې او اړوندي شعبې ته په ډيره بيړه ور وړه او هلته يې يوه نمره راکړه او چې راوتلم نوراته يې وويل:

دوه سو کالوورو سته بيايو خبر ونيسه!

ددې ټکي په اوريدو سره مې پښه د دوتر په ميز کې بنده شول او هغه وو چې له خوبه راکښيناستم د ځان سره مې وويل: دا ناممکنه ده چې دومره ژر دې د کور ښبتن شم.

کابل۱۹۹۰

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوښو ضررونه

په دوتر کې ناست وم هوا توده وه برېښنا (برق) نه وه چې پکه چالانه کړ م، نو مې يوه نوې ورځپاڼه چې ښه پکه پرې وهل کيدله راواخيستله او په پکه وهلو مې پيل وکړ . د يو مطلب سريزه(د غوښو ضررونه) په ليدو مې د لومړی ځل لپاره د مطلب پوره لوستلو ته زړه خوشاله کيده او ورو ورو د زړه ضربان مې ډيريده نو د ځان سره مې وويل:

زرينه! لکه چې د غوښو د رانيولو څخه بېغمه شوې ! او د ځان سره مې حساب پيل کړ : که د مېلمنو او کور لپاره غوښې رانه نيسم نو په تنخواه مې هرومرو ګذاره کيږي په ډيره خوشالۍ مې پياده ته ږغ کړل:

جانو کاکا نورو ټولو کارمندانو ته ږغ کړه.

ټول مامورين آن د جنسي، خدماتو،او معاش کارمندان په چټکې يو د بل پسې دوتر ته راغلل د هغو په ګمان چې د سيلو ډوډۍ مې ورته راوړې ده زما پر ميز راټول شول او ما د د غوښو ضررونه تر عنوان لاندې مطلب په لوستلو پيل وکړ:

)غوښه اصلاً د انسان خواړه نه بلکې د څناورانو خوراک دی او په نابېره توګه د بنيادمانو په خوړو کې ننوتې ده ، د هغو څېړنې له کبله چې د امريکا په ايالاتو کې تر سره شوې د غوښو خوړل د بډوډې د زهرې کيدو د ځيګر د خرابيدو سبب ګرځي، معده کمزوره وي...لنډه دا چې د انسان عمر نيموي(...

د کارمندامو څخه هر يوه د دې مطلب په هکله په نظر ويلو پيل وکړ:

مامور افضل د جنسي مامور ويل:

-ولا رښتيا! زمو ږ په کلي کې بابا خيرو يو سلو لس کاله ژوند وکړ ، ځکه چې په ژوند کې يې په غوښه باندې څکه هم نه وه کړې.

مامور عباس د ارشيف مامور داسې زياته کړه:

دا ښه ده چې تنخواه مو ډيره نه ده که نه نو اوس به په څه ناروغيو اخته نه وای.

بي بي نازو د دوتر ټايپستې چې ډيره هيجاني شوې وه په ماته ژبه وويل:

زموږ د ښې خوا ګاونډی چې تجار وو د ډيرو غوښو د خوړلو په وجه د بډوډې د ناروغې څخه يوه اوونۍ مخکې مړ ....

د املاکو مدير رجب ګل په ډيره مينه د بي بي نازو خبرې پرې کړې او ويې ويل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا کومه ګنه ده ؟ باید ټول د هغې یوه یوه ګنه د میلمنو او د کوشنیانو د مور د قناعت په خاطر د ځان سره ولرو . ټولو مامورینو د سر په ښورولو او هو ویلو دا وړاندیز تایید کړ، دستي مو پیسې ټولي کړې او د مامور شیرین ته مو دنده ورکړه چې ژر تر ژره شل ګنې د همدې ورځپاڼې راوړي

.موږ ترغرمې په همدې موضوع تبصرې وې. دولس بجې په یوه بهانه د دوتر نه راووتم ځو دا مهم او ارزښناکه سند ژر د الله مبارک مورته ورښکاره کړم .و سپرلۍ ګاډۍ (سرویس) ته وختم ، څنګ ته مې یو چاغ سړي چې یوه یوه نیمه کیلو غوښه یې په همدې ګڼه کې نغښتې وه ناست وو ، زړه مې را ته ویل چې دا مطب په لوړ اواز په سرویس کې ولولم او ټول سرویس دِ غوښو په ضرر وپوهوم، ولې جرات مې ونشو کړای، نوهغه و چې مخ مې د څنګ ناست چاغ سړي ته واړوی او په فیلوسوفانه لهجه په داسې حال کې چې ورځپاڼه مې ورښکاره کوله ویل:

دا مطلب مو لوستی دی؟ دلته یې لیکلي دي چې غوښه اصلاً د څناوروخوراک دی..

د څنګ سړي یو وار راته سور او شین شو اوپه لوړ اواز یې په داسې حال کې چې په بریتو یې لاس تیراوه را باندې چیغه کړه:

غوښه د زمریانو خوراک دی نه د ګیدړانو! ته دې قواره ګوره ، مخ یې نورو سپرلیو ته ورواړاوه او ویې ویل: چې وس یې په غوښو اخېستلو نه رسیږي بیا یې خبرې ګوره

د څناورانو خوراک! په داسې حال کې چې مخ یې بیا ما ته راواړاوه:

څناور خو ته یې چې غوښې نه شوای رانیولای زه چې ډیر توهین شوی وم ببله دې چې سوچ وکړم شخړه مې ورسره پیل کړه:

غوښه د زمریانو خوراک دی !

-نه دی !

-دی !

-نه دی

-دی

د سرویس سپرلیو د هغه پلوي کوله . سرویس لا یو تمځی نه وتلی چې چاغ سړی له ځایه پورته او په غوسه یې وویل:

دا لومړی ځل دی چې وه سرویس ته پورته کیږم نه پوهیدم چې دلته داسې احمقانو سره مخامخ کیږم له سرویس نه کوز شو او یو ټکسي ته وخوت.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مې له ډېرې غوسې پړسېدلی وو چې ولې نورو سپرلیو د چاغ سړي پلوي کوله نو د همدې مطلب د پوهیدلو په پار مې د شا څوکۍ یو ځوان ته ورځېږانه ورښکاره کړه ، هغه هم زما خبرې تایید کړې ما په غوسې ځینې وپوښتل:

نو ولې مو د هغه چاغ سړي خبرې تایید ولې؟

هغه راته وویل: د هغه خبره درسته وه ځکه غوښه د زمریانو خوراک ده زه په خپله تیروتنې پوه شوم ځکه چې زمری خو انسان نه بلکې ځناور دی، د کړکۍ نه مې بهر وکتل چې ګوندې چاغ سړی ووینم او ورته ووایم : بلې بلې غوښه د زمري خوراک دی خو زمری انسان نه دی . خو هغه نه وو.

کور ته د رسیدو سره سم مې د الله مبارک د مور نه وپوښتل:

څه دی پاخه کړي دي؟

ښځې مې په ډېره خوشالۍ راته وویل:

دا چې زموږ د ګاونډي د میرمنې لیور په ښاروالي کې پیاده دی نن یې پر موږ باندې د زړه سوی په خاطر د ښاروالي په بیه غوښه راوړې او ما دهغې نه ښه ښوروا پخه کړې ده، ما په داسې حال کې چې ورځېږانه مې و ربشکاره کوله ورته وویل:

غوښه مضره ده د خدای دپاره غوښه مه خورئ غوښه بډوډي زهري کوي ِغوښه.....

د غوښې داسې بد ویل مې و رته پیل کړه تا به ویل چې د پلار پلار دښمني مې ورسره ده، نه پوهیږم چې ولې زموږ خبرې دومره کښته پورته شوې چې میرمن مې په غوسه راته وویل:

موږ یې خورو که ته یې نه خورئ تا ته به بل کوم شی تیار کړم . او هغه وچې له چایو سره یې وچه ډوډۍ راته کیښوده او دوی په مزه مزه ښوروا نوش جان کړه.

په زړه مې یوخداي خبروو . طاقت مې ونه شو کړای او په لوړ اواز مې وویل:

غوښه د ځناورانو خوراک دی بډوډی..معده....ځیګر...

میرمنې مې په غوسه راته وویل

-نور خلک یې ولې خوری؟

-تاسو نادانان یاست د امریکې پوهانو څیړنه کړې ده....

خو میرمنې مې ورځېږانه لیري ګذار کړه او په غوسه د پلار کره ولاړه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا کله چې د خسر کره ورغلم ، خوابنې مې خپله لور پوه کړې وه هیڅ یې راته ونه ویل. چې ډوډۍ راغله نو خوابنې مې د قورمې قاب زما له مخې نه چې بوی یې زما پزه تخنوله لیرې کړ او پر ځای یې د پوډرې هګیو خاګینه راته کیښوده. اوس چې هر چیرې که واده وی یا میلمستیا نو ما ته د غوښې پر ځای سور کړې پټاټې چې چپس یې بولې یا دال او یا پوډرې هګۍ مخې ته بږدې او ورسره دا خبره هم کوې چې ما ته ډیر زور راکوې

د زرین جان! غوښه نه خورې حساسیت ورسره لرې.

مشابه نومونه

زموږ د تاریخ ښوونکی یوه ځانګړتیا دا ده چې نومونه به یې د یو بل سره غلطول هر وخت چې ټولګې ته راغې نو نسیم ته به یې عبداله ، عبداله ته خلیل ، خلیل ته قمبر وایه

یوه ورځ چې ټولګې ته راغلې نو غلام ته یې وویل :نورالله ته د پرون لوست تکرار کړه.

او خپله په قدم وهلو شو ټول چوپ وو ښوونکی په غوسه شو او بیا یې تکرار کړل:

نورالله دې لوست تکرار کړی بیا راغی غلام ته یې ګوته ونیوله

نورالله ولې ځواب نه راکوې !

-صیب زه غلام یم! ښوونکې لږ جټکه وخوړله او ویې ویل :

مقصد مې غلام وو!

موږ نه پوهیدو چې احمد شاه بابا ، بابر ووکه تیمور شاه و که وزیر اکبر خان....

دومره پوهیدو چې پانې پت فتح شوی ولې دا چې چا فتح کړی غلام سخې ، نورالله که قسیم نه پوهیدو ددې جنجال د ختمیدو په خاطر ښوونکې موږ ته کورنی کار راکړ چې هر یو دې خپل نوم پر یو ټوکر وګنډې. موږ ټولو دا کار وکړ، خوبیا هم چا چا نوم په ټېر نه ټومبی هغه به له پوښتنې ځخه خلاص وو غبی شاګردانو به د جامو د پریولولو په پلمه نوم پر ټتر نه ټومبی.

موږ په تاریخ کې په نیټو پوهیدو خو د پاچاهانو په نومونو نه پوهیدو،

پوهیدو چې یو پاچا ۲۴ زامن درلوده اوپایتخت یې کابل ته ولیږدوی خو نه پوهیدو دا احمدشاه وو تیمور شاه که زمانشاه و...

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور نو موږ په یو بل نومونه کیښوول چې ښوونکی ته اسان شی .:تپین،ژړ،لېونی،کچل،پک،

یوه ورځ زموږ ټولګي ته دوه نوي شاګردان را وپیژندل شول چې په حقیقت کې په دغه ګڼو نومونو کې دوه نور هم زیات شول چې ټولګي ته راغلل نو د تاریخ ښوونکي ترې وپوښتل

هلک ستا نوم څه دي:

جبار

بیایې د دویم شاګرد نه وپوښتل هلکه ستا نوم؟

موږ ناري کړل:

بیزوګی

ښوونکی په غوسه شو او ویې ویل:

بلا مو وواهه په دې مشابه نومو څه خپلوان خو نه یاست.

ځانګړې مصاحبه

خبر یال (خبرلوڅ) د یوې ډلې سندر غاړو سره د مرکې په ترڅ کې یې لومړي د بلبل څخه وپوښتل:

ستاو په زمزمه کې څه راز پروت دی چې شتمن او خوار ټول ستا لیوال دي؟

بلبل په ډیر پراخ تندي ځواب ورکړ،

زړه لري ټول که خان وي که خوار

بیا خبریال د کینري نه پوښتل:

ستا د یوازیتوب د زمزمې مطلع څه ده؟

واړه عاشقان دي څوک چې و ړي په نس په دې جهان دي

نو همدا علت دی چې د دې زمانې عاشقان ستا د ږغ سره مینه لري

خبریال بیا مخ زرکې ته کړ او ځیني یې وپوښتل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسو چې کله په لرګینه قفس او کله د جنګ په میدان کې یاست د سندورو مطلع مو څه ده؟

زرکي لکه چې زړه یې د چا نه کوټل شوی وي په یوه سا وویل : ازادي ازادي ازادي

خبریال د کرک نه وپوښتل:

ستا په بڼ کې څه مطلب نغښتی دی ؟

کرک یو سوړ اسویلی وکیښ او ویې ویل:

میاو، میاو، میاو(پیشو) زه کرک دلته یم ځکه د ډیر لاس مروړلو څخه د پیشو خوړل شرافتمندانه ګڼم.

خبریال بیا د چونګښې څخه وپوښتل:

ستاد زمزمې مطلع څه ده؟

هغې ویل: قناعت قناعت

خو د هیڅا نه خوښیږم له همدې کبله نژدې دی چې له اتحادې نه مې وباسي.

خبریال له خره نه چې تراوسه یې په سندرو کې ډیري ویاړنې تر لاسه کړی، څو دیپلومونه او جایزې یې اخیستي او په څو ملي او بین المللي فیستوالو کې یې هم برخه اخیستي ده وپوښتل:

محترمه ستاسو اواز چې موډ روز او د جاز موسیقي د ټون سره برابر دی آیا پوښتلای شم چې د اهنګ مطلع مو څه ده؟

خره خپله غاړه تازه کړه او په لوړ ټوخي لرونکي بڼ یې وویل:

زه چې هر وخت واورم چې کوم کانګور، جایزه یا بورس دی نو په بېړه اتحادې ته ځان رسوم خوله اسمان ته نیسم او په هر څه توان چې لرم نارې واهم :

ای واسطې را رسیږه، رارسیږه

د واسطې له رارسیدو نه مخکې چې یې نه لرم زما د لوړ اواز په احترام چې څوک فکر ونه کړي چا وهلی یم هغه ما ته راکوي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رییس غروب

د اداري مجلس د پیل څخه مخکې عمومي او واړه مدیران په لوی دهلیز کې داسي سره را ټول شوي وو لکه مچان چې په خوږه ګوړه را تاووي په خبرو لګیاوو

د خدماتو مدیر جلندر خان لاس پر دیوال تیر کړ او ویې ویل:

پوره وهنه شوي ده ګوری لاس سپیره کوي

د ساتنې او څارنې مدیر صدیق خان پرته له دې چې خبره جوړه کړی په ناجوړه کلماتو د خدماتو مدیر جلندر خان ته په پسخند وویل:

کانتین، دومره لوی کانتین څوک په دوه سوه په کرایه ورکوي د یوې کڅوړې شرینک بیه ده.

د هریوه له خیرې مالومیده چې غوښتل یې د خپلې پاکې د اثبات لپاره اسناد ولري نو یو بل ته یې په شکمنو سترګو کتل.

دا شوي هغه شوي خبرې کرار کرار تودې شوې د یو بل خطاب سرحد ته ورسیدې او ټول په کې را ګیر شول.

په دې وخت کې جناب رییس صیب تشریف راوړ او ټول مدیران لکه د شاتو مچې ورپسې د رییس دوتر ته ننوتل او رییس په خپل ځانګړ میز تر شا کیناست او غونډه پیل شوه:

لومړی اجندا د موسسې د شاو خوا ځمکې د اجارې په هکله وه چې د ساتنې او څارنې مدیر پوري یې اړه لرله د ارشیف او خدماتو مدیرانو ګډ سنګر نیولی وو غوښتل یې هغه برملا کړي نو د ارشیف مدیر د شف شف نه تیر شو او په پسخند سره یې وویل:

د مدیر صیب خولی بیا په غوړو کې شوه تاسو یې دا په سپینه ږیرې ډسکو جامپر چې په لیکل شوی دی (ای لف یو) وګوري، پوهیږې! د چا نه یې اخیستي دي؟ وګوری وګوری!

ټول مدیران د ساتنې او څارنې په مدیر داسي په غوسه وو ته به ویل د دوی برخه یې خوړلې ده نو د ارشیف د مدیر په خبرو یې زړونه تش شول او ټول مجلس په خندا شو.

د ساتنې او څارنې د مدیر ژبه په خوله کې وچه شوه. د املاکو مدیر جمرود چې د ساتنې او څارنې د مدیرحریف وو داسي وویل:

محترم صدیق خان! ووایه، هغه تلویزویون دې به یاد دی؟

د موسیسې د معاون نوراجان لخوا د میز د سر زنګ ته ګوته ور وړه او و رسره یې وویل :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

-مستند، مستند

د محاسبې مدیر هم د دې لپاره چې ځان پاک وښيي د ساتنې او څارنې مدیر ته وویل:

هغه سلیپر بوټ دي څه کړی وایي دیرش زره یې بیه وه !؟

د ساتنې او څارنې د مدیر په تندي خولې لکه مرغلري دیخوا هاخوا لغړیدې حریفانو راګیر کړی وو نه پوهیده کوم مستند شی د غونډې حاضرینو ته وړاندي کړي دیخوا هاخوا ټول حریفان یې تر نظر تیر کړل خو د خدماتو د مدیر چپلیو یې سترګې وبرېښېدې، نو د واره یې د هغه په پښو و رټوپ کړل او په دواړو لاسو یې هغه د میز سره ته را پورته کړې او په خندا خندا یې وویل:

وګورئ دا یې مستند (وواېم چې له چا نه یې اخیستي دي) د خدماتو مدیر په څوکۍ کې لویدلی وو او پښې یې پر میز پورته وې ژیړ ژیړ یې د غونډې غړو ته کتل او د غونډې د غړو سره یې په وقفه یې توګه خندل.

د کارمندانومدیر هڅه کوله خپل کمیس په کرتی کې پټ کړي د محاسبې مدیرخپل دیپلومات د میز لاندي ورو ورو په پښه تیله کاوه د سوانح مدیر خپل کمر بند سست کړ چې پایڅې یې نوی کلوشې پټې کړې رییس هم ورو په خپل دسرو زرو ګوټې ښی لاس کیښو خو د رادو ساعت ښوبیني یې سترګې وتخنولې نو ورو یې کیڼ لاس تر میز تر شا کړ د دریشي انګریزي ټوکر یې هم ورته مشکوک ښکاره شو نو کرار کرار یې د میز تر شا غروب پیل کړ تر ستونې تر میز تر شا پټ شو چې قره قلۍ خولۍ ته یې پام شونو غروب یې تکمیل شو. ا جندا لا نه وه تمامه شوې چې رییس صیب د میز له شا نه زنګ ته ګوته ورووړه او د میز له شا نه یې ږغ پورته شو:

بلا مو وواهه د خندا مړ کړم. غونډه ختمه شوه

پور اخیستل

میرک چې په عمر کې یې اخیستل شوی پور بیرته نه وو ورکړی په پلمو ،بهانو به یې پور واخیست خو ورکول یې په قسمونو ، تاویزو، او ټوټکو هم نه تر سره کیدل اوس هغه ټولو پیژانده چې د چا پور نه ورکوي . یو تن کلیوال چې ښار ته نوی راغلی و و خپله چرګه یې میرک ته په پور ورکړه دواړه خوشاله ښکاریده ځکه میرک کلیوال نه پیژاندی او کلیوال میرک.

کلیوال یوازي غوښتل د میرک کور ووینی او هغه یې هم ولید او یوه شپه یې ورسره ه تیره کړه او په سبا کلي ته ولاړ

میرک ډیر خوشاله وو دوه ورځي وروسته کلیوال د دوه نور کلیوالو سره چې د کیمیاوي سرې اخیستلو لپاره ښار ته راغلي وو ورکړه میلمانه شول او ضمناً یې د خپلې چرګې د روغتیا خبرېې هم واخیست یوه اوونۍ وروسته بیا کلیوال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره د میرمني او پنځه ماشومانو د تذکرې د اخېستلو لپاره ښاره ته راغلل او شپه یې د خپل بلدي اشنا کره ورسول او د خپلې چرګې د احوال نه یې هم خبر واخیست او ماشومانو یې هم هغه پردیسه له نژدې ولیدله. درې و رځې وروسته کلیوال خپل د ګاونډي ناروغه میرمن اود ماشومانو سره د میرک کره میلمانه شول او هم یې د چرګې خبر واخېست او دید او باز دید یې ور سره وکړ. میرک سهار د چایو پر ځای په پتنوس کې د چرګې بیه مخې ته ورته کېښوده کلیوال پیسې جیب ته کړې او ولاړ. میرک شکر وکړ چې له دې جنجاله خلاص شو په دویمه ورځ کلیوال د سودا پسې ښار ته راغی نو د چرګې د ا حوال په خاطر د میرک کورته هم ورغی، میرک په مشکوک ډول ترې وپوښتل:

اخیر پور خو مې درکړی بیا د څه له پاره راغلی یې ؟

کلیوال په ډېره ساده ګې وویل:

د چرګې پوښتنې ته راغلی یم. رښتیا!

څنګه ده، هګۍ اچوي ،کړت کړت کوی کلې یې نه یادیږي ؟ که ستا خوښه وي څو شپې به یې کلي ته بوځم او د یو سوړ اسویلې وروسته یې وویل:

اې زما پردیسې خوارې چرګې! چې زه دی خبر وانه خلم څوک به ستا خبر واخلي

میرک پوه شو چې کلیوال هیڅ کله دا پر دیسه بې پوښتنې نه پریږدي نو هغه و چې مهاجر شو.

Download from: ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library